Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 197 (1197) ♦ Середа, 18 жовтня 1995 року ♦ Ціна договірна

Чому гірчить солодкий корінь?

Що може передова технологія і техніка на українській землі, наочно могли переконатися всі, хто супроводжував 16 жовтня Президента України в поїздці на бурякові плантації господарств Васильківського району Київщини. Зрозуміло, інтерес оцей як до врожаю цукристих, так і до технологій їх вирощування зумовлений кількома обставинами.

Не повторюватиму банальних істин про стратегічну сировину, але варто замислитися над таким: нині середньозважена оптова ціна цукру — $650 за тонну. У кращі часи в Україні отримували близько 5 мільйонів тонн, окрім, звичайно, цукру, виробленого з кубинської тростини.

(Закінчення на 2-й стор.).

На Київщині цього року буряки вродили значно краще, ніж минулого — на 20-30 центнерів більше дає кожен гектар. Рокитнянський район — не виняток, тому й радіють буряківники, бо очікують добру прибавку цукру. Проте й клопотів немало — держава ж бо втілює у життя лозунг «Виживай сам, як зумієш!», тому доводиться господарствам і про пальне турбуватися, і знаходити місце для переробляння зібраного.

На орендному підприємстві «Рокитнянський цукровий завод» з розумінням ставляться до тих проблем. Цього року самі заводчани орендували землю в Запрудді, отож на собі відчули, наскільки важливо як слід зберегти корені, вчасно, без затримок їх переробляти. Без зупину працює підприємство, видаючи «на-гора» солодку продукцію.

***На знімках:** комбайнер Анатолій Шандренко з колгоспу «Нива»; надходить продукція з колгоспних полів на заводське подвір'я.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Справа Звягільського: газетні сенсації і реальні факти

Серед питань, що їх розглядали на засіданні Президії Верховної Ради минулого понеділка, особливу дискусію викликали такі, як подальша доля Національної гвардії, затвердження кошторису Національного банку України, інформація голови Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів Петра Шейка про результати поїздки спеціальної депутатської групи до Ізраїлю для зустрічі з колишнім виконувачем обов'язків Прем'єр-міністра України Ю. Звягільським.

Як відомо, Ю. Звягільський написав листа до Верховної Ради і висловив бажання зустрітися зі своїми колегами, щоб, як кажуть, розповісти всю правду.

(Закінчення на 2-й стор.).

АКТИВНА РОБОТА ЛИШЕ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ

Для ряду парламентських комісій Верховної Ради, сказав її Голова Олександр Мороз під час розмови з членами делегації Комітету з юридичних питань та прав людини Парламентської Асамблеї Ради Європи на чолі з Ліді Ерр, яка працює зараз в Києві, розпочинається період активної роботи приведення вітчизняного законодавства у відповідність до загальноєвропейських положень. При цьому він зазначив, що це буде велика за обсягом праця на досить тривалий час. Деякі документи, зокрема, ряд загальноєвропейських конвенцій, не були поширені в Україні. Тож їх доведеться ретельно вивчати, перш ніж вносити корективи у вже діюче законодавство.

У свою чергу Ліді Ерр зазначила, що очолювана нею Комісія ПАРЄ на початку вересня висловлювалась проти пришвидшення темпів приєднання України до Ради Європи. Але застереження з боку юридичного комітету не слід розглядати як таке, що зроблено з метою перешкодити країні вступити до Ради Європи. Зауваження, сказала Ліді Ерр, базувалися на висновках експертів, які детально проаналізували стан демократичних процесів в Україні, чинне законодавство, інші аспекти суспільного та державного життя в Україні.

Життя прив'язало нас до Чорнобиля

Відомо, що Україна змушена шукати місце для національного сховища відпрацьованого ядерного палива. Тому Інститут геології НАН України підготував проект довгочасних досліджень з визначення остаточного «поховання» ядерних відходів. Називалися три варіанти розташування «сховища на віки»: в Центральному кристалічному щиті України — в глибинах гранітних пластів у районі між Коростенем та Новоградом-Волинським або ж у соляних пластах Донбасу чи в глибинах глиняних відкладів.

Як повідомив журналістам голова Держкоматому України Михайло Уманець, нині в уряді — концепція і програма щодо поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом. Найближчим часом має відбутись її захист.

Що стосується «прив'язки» сховища, то Михайло Уманець однозначно вважає, що «життя має прив'язати нас до Чорнобиля». Всілякі дебати стосовно цього закінчились.

— 95—96 відсотків радіоактивних відходів Україна має в результаті аварії на четвертому блоці ЧАЕС, — стверджує М. Уманець. — До того ж, недобудовані п'ятий і шостий блоки ЧАЕС — непогана база для розміщення певних об'єктів. Тому Держкоматом на базі ЧАЕС уже створив підприємство, яке виконуватиме комплекс робіт з «втихомирення» і відпрацьованого ядерного палива, й інших радіоактивних відходів.

З пікетуванням зачекаємо

Профком АТ «Львівський автобусний завод» звернувся до обласного комітету, Центральної Ради профспілок працівників автомобільного та сільськогосподарського машинобудування, до всіх профспілок України із закликом взяти під особливий контроль виконання програми уряду.

Львівські автобусобудівники мали намір 19 жовтня брати участь в акціях протесту профспілок, а саме — в пікетуванні адміністрації Президента, Кабінету міністрів, Верховної Ради, обласних держадміністрацій з вимогами щодо стабілізації соціально-економічної ситуації в державі. Після виступу Прем'єр-міністра України Є. Марчука на засіданні Верховної Ради львів'яни зробили висновок, що крига скресла, тому від актів громадянської непокори відмовляються і закликають до цього колег з інших регіонів.

Друзі! Сподіваємося на те, що не розлучимося з вами і в 1996 році. Принаймні у першому півріччі. Передплатити "ГУ" можна у будь-якому поштовому відділенні. Маленький секрет: якщо ви оформите передплату відразу на 6 місяців, редакція гарантує не змінювати ціну. Нині вартість передплати на один місяць — 150 тис. крб., на три — 450 тис. крб., на шість — 900 тис. крб. Індекс українського варіанта — 60955, російського — 60997.

У номер

Справа Звягільського: газетні сенсації і реальні факти

(Початок на 1-й стор.).

Ось що розповів керівник спеціальної депутатської групи. Ю. Звягільський категорично відкидає звинувачення Генеральної прокуратури щодо його участі в шахрайстві з гасом та в інших злочинах. Він стверджує, що вся ця справа — не юридична, а політична, яку виконують на чиєсь замовлення. І далі уточнює: переслідує його Президент України. З цього приводу колишній в.о. Прем'єр- міністра готовий зустрітися зі слідчою групою й передати їй дуже важливі документи.

Розвіяно туман і щодо іншої таємниці: як Звягільський перебрався до Ізраїлю і на яких правах там проживає. Так-от: депутатська група встановила, що виїхав він з України за туристичною візою (в той час у нього була офіційна відпустка), а вже потім, дізнавшись, що його позбавлено депутатського імунітету, попросив політичного притулку.

Лопнула сенсація, яка довго не сходила зі сторінок газет про подвійне громадянство Звягільського під час його керівництва Кабінетом міністрів. Депутатська група разом з посольством України в Ізраїлі переконалася, що громадянином Ізраїлю він не був аж до приїзду до цієї країни.

Юхим Леонідович стверджує, що проживає в Ізраїлі тимчасово, хоче повернутися в Україну і довести, що він ні в чому не винен. Нині він готує подання до судових органів про притягнення до відповідальності Генерального прокурора України та голови Комісії з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією Г. Омельченка «за фальсифікацію його справи».

Що ж до депутатства Ю. Звягільського, то Петро Шейко доповів Президії, що було припущено ряд серйозних порушень під час розв'язання цього питання.

— З самого початку, — сказав він згодом нашому кореспонденту, — під час розгляду питання про Ю. Звягільського було порушено Регламент. Є чітка процедура, коли подання Генерального прокурора України щодо народного депутата розглядає і приймає щодо нього рішення Комісія з питань Регламенту, депутатської етики і забезпечення діяльності депутатів.

Коли Генеральний прокурор України зробив подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності Звягільського, на жаль, розглядала його не наша профільна Комісія, а Комісія, яку очолює Г. Омельченко.

Мені здається, що ми прийняли рішення поспіхом.

Наші зустрічі із Звягільським, ті матеріали, які він нам надав, переконують, що під час подання Генерального прокурора про позбавлення Звягільського депутатських повноважень було припущено і правових, і регламентних порушень. Тобто з тією аргументацією, яка є в Генеральній прокуратурі, ми не можемо погодитися. Ось тому наша Комісія попросила повернути назад, згідно з Регламентом, подання Генеральної прокуратури для приведення його у відповідність з чинним законодавством. Нехай думає Генеральна прокуратура, як виходити з ситуації у розв'язанні цієї проблеми.

На засіданні Президії було розглянуто ряд інших питань. Вів засідання Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

У Президії Верховної Ради України

На засіданні Президії обговорено низку питань державної ваги, ряд законопроектів винесено на розгляд пленарних засідань сесії.

Знову члени Президії повернулися до питання про Указ Президента від 6 жовтня 1995 року «Про Національну гвардію України». Аргументи Комісії з питань оборони і державної безпеки незаперечні: Указ суперечить чинному законодавству і, зокрема, статті 18 Закону «Про державну владу і місцеве самоврядування», яка стверджує, що питання оборони та державної безпеки регулюються виключно законами України. Відбувся жвавий обмін думками.

(Закінчення на 3-й стор.).

Парламентська хроніка

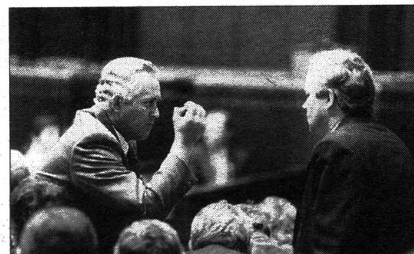
ПРИСТРАСТІ ЗА «МЕЖЕЮ»

Напевно, такого бурхливого вівторка уже давно не було в українському парламенті, адже — останнім часом — депутати після реєстрації працювали у фракціях. Учора ж у сесійному залі вирували емоції. Зазначу одразу: приводом для цього стала заява уряду, яку Кабінет міністрів оприлюднив опісля затвердження народними депутатами межі малозабезпеченості.

Депутат Віталій Шибко зачитав лист від пенсіонерів міста Новомосковська Дніпропетровської області, які звертаються з проханням до ВР «дожити до кінця реформ». Він «озвучив» також заяву зборів механізаторів Синельниківського району цієї ж області, які звертають увагу на вкрай занедбаний стан сільськогосподарського виробництва.

Валентина Семенюк і Іван Чиж детально зупинилися у своїх виступах на заяві уряду. Зокрема, керівник фракції СПУ навів цифри мінімального й середнього заробітку в Росії, Білорусі та Казахстані, яка значно вища, аніж в Україні.

З їхніми виступами перегукувалася заява депутатської групи «Незалежні», з якою виступив депутат Вадим Гетьман. «Незалежні» розцінили заяву уряду як виток політичної боротьби двох гілок влади. На їхню думку, постанова ВР дозволяє конструктивно працювати щодо підвищення купівельної спроможності населення. Окрім того, були названі шляхи неемісійного підвищення як заробітної платні, так і пенсій до межі малозабезпеченості.

Григорій Омельченко запропонував зняти депутатську недоторканність з депутатів місцевих Рад, адже багато правопорушників знаходять надійне прикриття під депутатським мандатом. Зокрема, за 7 місяців поточного року сесії місцевих Рад не дали згоди на притягнення до кримінальної відповідальності 117 депутатів і 22 голів місцевих Рад.

Олександр Єльяшкевич від імені депутатської групи «Реформи» порушив питання про роботу апарату ВР.

Потім депутати почали працювати у фракціях.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Думки з приводу

Від програми — до дії...

***НЕОДНОЗНАЧНА** була реакція народних депутатів України на програму уряду, яку оприлюднив Прем'єр-міністр Євген Марчук. Ось як оцінили її представники окремих депутатських фракцій і груп українського парламенту.*

Тарас ПРОЦЕВ'ЯТ,
позафракційний депутат:

— Ця програма найякісніша у порівнянні з тими, що подавалися раніше. Найближча тактична мета її — протягом 1996 року стабілізувати економіку. Це підтверджують цифрові викладки, які передбачають зростання промислового виробництва на 0,6 відсотка, сільськогосподарського — на 0,2. Основне завдання на 96-й рік — зупинити спад виробництва. Гадаю, позитивним у програмі є те, що вона на відміну від минулих програм не робить популістських авансів. Автори програми намагаються бути реалістами і прагматиками, реалізовувати її, справді, на основі реальних коштів і можливостей. Я не говоритиму про інші позитивні моменти програми; про них уже багато сказано, але хотів би відзначити ще дуже важливих два. Це, насамперед, чітке визначення завдань структурної перебудови, яка закладає фундамент майбутнього економічного процвітання України, окреслює пріоритетні галузі, через які наша держава може вийти на світовий рівень за якістю й ефективністю виробництва.

Правда, не зовсім зрозуміло, наскільки вдасться реалізувати цілі саме структурної і промислової політики: немає детально викладених питань інвестиційної програми. А без інвестицій неможливо ні провести швидкими темпами структурну перебудову, ні технологічно модернізувати пріоритетні галузі промисловості.

Що я хотів би сказати про негативи цієї програми? Найгірше, що в ній не викладено механізмів її реалізації, термінів досягнення тих чи інших цілей і конкретних фінансових джерел. Серед інших недоліків програми: затвердження податкового кодексу передбачено на 1996 рік, а сьогодні податки — один з факторів, що, з одного боку, душить виробництво, а з другого — змушує приватний бізнес приховувати доходи, від чого значні кошти функціонують у «тіні» і держава зазнає величезних збитків.

Я голосував за цю програму, бо вважав: краще жити з недовершеною програмою і слабким урядом, ніж без будь-якої програми і уряду. Особливо напередодні важкої зимової пори.

Євген ЖЕРЕБЕЦЬКИЙ,
фракція «Реформи»:

— Програма, безумовно, слабка. Не тому, що її писали бездарні люди, просто вона еклектична. Окремі розділи суперечать один одному.

Ще одне враження від цієї програми: Прем'єр- міністр у її створенні участі не брав, так само, як і в формуванні уряду. Чому ми за неї голосували і що думає фракція «Реформи» з цього приводу? Голосували з двох причин. Якби ми відправили програму на доопрацювання з нашими поправками, то вона була б ще гірша. А якби хоч якийсь відсоток цих наших поправок і врахували, то уряд мав би моральне право стверджувати: ми цю програму зробили разом з парламентом. А я за програму дій уряду, котру, наперед відомо, виконати неможливо, відповідати не хочу. Основна позиція «Реформ» така: ми голосуємо за програму, ми не хочемо розпускати цей уряд, бо наступний буде ще слабший. Згадаймо: попередні уряди програми декларували, а діяли по-іншому. Тож і нині чудово розуміли умовність ситуації, але вирішили: хочете грати в цю гру — грайте, але пам'ятайте: ви відповідаєте за наслідки. Я дуже тішуся, що Верховна Рада виявилася такою розумною, що вибрала саме цей варіант.

Постанова Верховної Ради України

Про величину вартості межі малозабезпеченості

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Затвердити величину вартості межі малозабезпеченості, розраховану відповідно до Закону України «Про межу малозабезпеченості», у розмірі 4800 тисяч карбованців на місяць.

2. Кабінету Міністрів України урахувати величину вартості межі малозабезпеченості при визначенні середньодушового сукупного доходу, який дає право непрацездатним громадянам на отримання державної допомоги з 1 жовтня 1995 року.

3. Постійній Комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці у тижневий строк внести на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про введення в дію частини другої статті 9, статей 10, 33, 34, Закону України «Про оплату праці».

4. Джерелом покриття витрат для збільшення величини вартості межі малозабезпеченості є бюджет, бюджетні ресурси, які формуються на беземісійній основі.

5. Ця Постанова набирає чинності одночасно з введенням в дію Закону України «Про внесення змін до Державного бюджету України на 1995 рік», але не пізніше 1 листопада цього року.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ,
12 жовтня 1995 року.

ЧОМУ ГІРЧИТЬ СОЛОДКИЙ КОРІНЬ?

(Початок на 1-й стор.).

Однак тепер його виробництво скоротилося наполовину. Хоча земля може давати ще більші врожаї. Про це переконливо свідчить досвід агрофірми «Світанок». На полях цього господарства трудиться техніка німецької фірми «Кляйне». Чому? Бо вітчизняній техніці зібрати такі урожаї не під силу. Голова господарства Тетяна Засуха демонструвала високим гостям навіть пудові корені, а середня врожайність у «Світанку» становить близько 800 центнерів на круг. (Зауважу лише одне: техніка «Кляйне» на врожаї менший як 400 центнерів з гектара також не розрахована — починаються втрати).

На полях господарства «Гребінківське», де, окрім тракторів, решта техніки — виробництва французької фірми «Матро», використовують французьку технологію. І земля також віддячує сторицею — від 700 до 800 центнерів цукрових буряків на круг. Щоправда, Тетяна Засуха переконана: такі результати — не межа. На її думку, яку вона висловила Леонідові Кучмі, 900—1000 центнерів цукрових буряків з гектара можна збирати щороку.

А що ж вітчизняна техніка? З її роботою могли ознайомитися на полях агрофірми «Кодачанка». Тут, щоправда, і врожаї скромніші, хоча й працювали з іноземними технологіями, і техніка допускає втрати. Бо, як і в попередні роки, за комбайном ішли жінки і підбирали солодкі корені. Та й, скажімо, там, де нині трудиться один іноземний агрегат, треба пускати три вітчизняні машини. Після такого «прасування» поля воно може, як пожартував Президент, приймати літаки, а це веде до руйнації структури грунту і відповідно до зниження урожайності.

Хоча ми не так вже й безнадійно відстали. Скажімо, у тому ж таки «Світанку», де працює німецька техніка, механізатори віддають перевагу одеським плугам, які дають можливість провадити оранку якісніше. Використовують на полях і обприскувачі вітчизняного виробництва.

Звичайно, можна розписувати переваги тієї чи тієї техніки. Але в «Кодачанці», наприклад, змушені були залишити тільки чотири бурякозбиральні комбайни — один розібрали на запчастини. Причина банальна. «Де взяти гроші?» — запитав голова агрофірми.

І, справді, від нестачі коштів потерпає не тільки сільський трудівник, а й робітники Дніпропетровського і Тернопільського комбайнових заводів, які завжди виготовляли техніку для збирання цукрових буряків. І особисто мені незрозуміло, хто підказує Президентові «покласти хрест» на вітчизняній техніці і закуповувати її в Гомелі. Тим більше що тамтешній завод на її виготовленні ніколи не спеціалізувався, а виробляв кормозбиральні комбайни. Понад те, 70 відсотків комплектувальних для гомельського бурякозбирального комбайна надходить з України.

І наостанок інформація для роздумів. Нинішня збиральна кампанія солодких коренів за хорошої погоди завершиться 25 жовтня — таких повільних темпів збиральних робіт, за винятком років стихійних лих, Україна ще не пам'ятає. Середня врожайність цукристих — понад 220 центнерів на круг: трохи краще, ніж торік. Одне слово, є над чим подумати. І не тільки селянам, а й державним мужам.

Володимир ЛЯЛЮК.

У номер

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

(Початок на 2-й стор.).

Члени Президії внесли на розгляд Верховної Ради пропозицію про застосування вето на цей Указ, а також запропонували відповідним комісіям глибше вивчити питання про доцільність функціонування Національної гвардії.

У дискусійному ключі обговорювалося питання про чинність статті 61 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи». Доручено Комісії з питань Чорнобильської катастрофи підготувати нову редакцію статті 61 діючого закону, посилаючись на практику її застосування.

З ряду питань Президія прийняла відповідні ухвали. Так, дано протокольне доручення Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку звернутися з листом до Кабінету Міністрів щодо безпідставного перенесення терміну виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради «Про порядок введення в дію Кодексу торговельного мореплавства України» з 9 грудня 1994 року до 30 жовтня 1995 року.

Доручено також звернутися з листом до Кабінету Міністрів України щодо внесення до списку № 1 про пенсійне забезпечення льотного складу цивільної авіації.

На Президії заслухано питання про кошторис Національного банку України на 1995 рік. Доручено відповідним комісіям спільно з керівництвом Нацбанку відкоригувати деякі статті витрат кошторису. Запропоновано надалі кошторис розглядати лише разом з ухваленням на Верховній Раді державного бюджету.

Обговорено і подано на розгляд пленарного засідання сесії проект Закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств організацій інвалідів».

Розглянуто порядок денний засідань Верховної Ради України 17—20 жовтня.

Прес-служба Верховної Ради України.

Армія

Візит військових експертів

Згідно з планом військового співробітництва між Міністерством оборони України та Міністерством оборони Сполучених Штатів Америки 16—20 жовтня цього року відбудеться візит у нашу країну делегації експертів з питань охорони навколишнього середовища Військово-Повітряних Сил США, яку очолює пан Сколембріні.

У ході візиту американські військові експерти відвідають авіаційні бази поблизу Білої Церкви, Полтави та Івано-Франківська. Вони оглянуть ділянки місцевості, що забруднені нафтопродуктами та солями важких металів, ознайомляться з діяльністю українських учених у галузі захисту навколишнього середовища і роботою військових органів екологічної безпеки. Екологічні фахівці також розглянуть нагальні проблеми з метою надання нам американським військовим відомством фінансової допомоги.

Прес-центр Військово-Повітряних Сил України.

Під святим покровом

Не тільки юні подружжя, а й ті, за плечима яких не один рік спільного життя, стають перед вівтарем. Так сталося і в цієї подружньої пари, яку обвінчав священик Святоуспенської церкви Київського патріархату Василь Іванович Парфенюк. Сім'я об'їздила Сибір, Урал (типова доля офіцера), пережила немало труднощів, нарешті перебралася на рідну землю. До вівтаря прийшли через 10 років після цивільного шлюбу. Двоє синів стелили мамі й татові весільний рушник... Тут вже важко говорити про моду. Віра та надія веде в таких випадках далеко не юних людей до храму. І нині це спостерігається досить часто.

А може, нелегке життя сімей військовиків, коли держава не гарантує належного соціального захисту, змушує шукати захисту вище? Залишилась надія тільки на Бога.

Пригадаємо події десятирічної давності. Хіба не загрожувало курсанту військового училища виключення з навчального закладу за вінчання в церкві чи хрещення дитини? Хіба не «давило» немилосердно начальство на підлеглого офіцера, що ховав старого батька так, як той заповідав, — із священиком? І ламали, вбивали, викорінювали дух віри, а заразом і духовність.

Самі військові стверджують, що священик навчить добру. Пригадую, капітан третього рангу Володимир Григор'єв розповідав, що з новобранцями із Західної України, де дітей у сім'ях традиційно виховували у повазі до Бога, клопотів небагато. Вони виконують якнайкраще всі завдання за тиждень, щоб у неділю мати звільнення. І нерідко перша стежка пролягає до церкви. А з призваними з великих робітничих міст, де духовні устої слабші, і проблем більше: серед порушників дисципліни вони трапляються частіше.

Майор Сергій СЕРЕДА.

На фото: священик Святоуспенської церкви с. Вербень Рівненської області В.І.Парфенюк.

Проблема

Хто на дорозі хазяїн?

Після Колегії МВС України, де обговорювали питання службової дисципліни й законності у правоохоронних органах на наочному прикладі перевірки постів ДАІ спровокованим рейдом, всі шишки посипалися на працівників Державтоінспекції. Втім, не варто, либонь, необдумано таврувати всю службу через кількох ласих до хабарів і зловживань службовим становищем суб'єктів.

«Наша служба небезпечна і важка» — мають право сказати не тільки слідчий карного розшуку, а й постовий ДАІ. Інспектор дорожньої міліції зі своїм табельним «Макаровим» на «Жигульонку» з п'ятьма літрами бензину в баку нерідко виходить сам на сам з озброєними до зубів на швидкохідних іномарках порушниками. Часто-густо таке протистояння небезпечне для життя: лише цього року під час виконання службового обов'язку загинули п'ятеро працівників Державтоінспекції. «Крутий» хлопець, відчуваючи себе хазяїном дороги, сміючись, може відкупитися від настирливого охоронця порядку, давши йому хабаря в розмірі кількох місячних окладів. Протистояти такій спокусі важко! І все-таки більшість працівників ДАІ стійкі до таких провокацій.

Протягом поточного року служба ДАІ розкрила 3270 крадіжок і угонів автотранспорту, 12,5 тисячі кримінальних злочинів, затримано 30 тисяч порушників громадського порядку, вилучено 736 одиниць вогнепальної зброї. Та й цим постовим пропонували хабарі. Але вони були непідкупні...

Нині Державтоінспекція фактично бореться з проблемами забезпечення безпеки руху одна. У даному разі — один у полі не воїн. Вихідною причиною кожної другої автотранспортної пригоди є аварійний стан доріг. А дисципліна самих учасників дорожньо-транспортного руху не витримує ніякої критики. Порівняно з минулим роком кількість порушників Правил дорожнього руху зросла майже у півтора раза (понад 10 млн.). А покарання за ігнорування Правилами дорожнього руху вельми символічне: штраф 6—18 тисяч, за керування транспортом у нетверезому стані — максимум 300 тисяч.

І все-таки піклуватися про власну безпеку пішоходи й водії повинні самі.

Досить серйозною проблемою є нерозуміння між службою ДАІ, котра виявляє порушників, і судами, що покликані їх карати. Цього року до «третьої влади» даївці волали понад 22 тисячі разів лише за повторне протягом року керування автомобілями нетверезими водіями і тільки 3643 водія були позбавлені прав, а у 264 — вилучено автомобілі.

Безперечно, хабарництво, корупція, зловживання мають місце в Державтоінспекції. І на цьому наголошував міністр внутрішніх справ України Ю. Кравченко, а от викоренити їх можна лише усунувши першопричини. Які саме? Слабкість матеріально-технічної бази, недосконалість законодавства і лібералізм контролю за діяльністю нарядів ДАІ.

Ольга ВІТЕР.

Міліцейський телетайп

- У Львові працівники карного розшуку затримали злочинне угруповання вимагачів у складі п'яти місцевих мешканців, раніше суджених. Вони вимагали валюту у представників комерційних структур.
- 9 жовтня в Полтаві працівники міліції затримали двох місцевих мешканців 1962 та 1968 р.н., які вимагали 500 доларів США у громадянки К. 1975 р.н., яка ніде не працює.
- У Києві на одній з вулиць Печерського району працівники карного розшуку затримали двох місцевих мешканців, обидва 1975 р.н., ніде не працюють. Вони, погрожуючи фізичною розправою, вимагали 300 доларів США у киянина П., 1958 р.н., директора однієї з автостоянок.
- У Хмельницькому працівники міліції викрили місцевого мешканця С., директора приватного малого підприємства, який отримав 73,7 млн. крб. хабарів від громадян за надання можливості торгівлі з прилавків, виготовлених і встановлених цим підприємством на міському ринку.
- У Миколаєві працівники міліції викрили директора однієї з приватних фірм С., який ухилявся від сплати податків на прибуток протягом року. На фірму донараховано податків з урахуванням штрафних санкцій на суму 5,5 млрд. карбованців.

У нас спільні проблеми

Днями у Києві перебувала делегація з Федеративної Республіки Німеччини на чолі з міністром внутрішніх справ і спорту федеративної землі Рейнланд-Пфальц доктором Вальтером Цубером.

У Міністерстві внутрішніх справ України відбулася робоча зустріч керівництва МВС з членами делегації. А наступного дня міністри Юрій Кравченко та доктор Вальтер Цубер підписали спільну заяву про співробітництво між очолюваними ними відомствами.

Як сказав на прес-конференції після закінчення офіційної церемонії український міністр, ця угода, яка сприятиме зміцненню контактів між правоохоронцями обох держав, передбачає і обмін досвідом, і спільне навчання, і культурний обмін.

Найважливішими моментами у співробітництві, на думку Ю. Кравченка, є консолідація зусиль у боротьбі з організованою злочинністю та поширенням наркоманії.

Пульс кордону

Рахунок контрабанди йде на... кілометри

Громадянин України, якого затримав прикордонний наряд на українсько-молдовському кордоні, був не дурень: у своєму легковому автомобілі він зміг помістити два кілометри телефонного кабелю, півтора кілометри алюмінієвого дроту, шістсот метрів мідного дроту, чотириста метрів телевізійного кабелю та 40 електричних розеток. Увесь цей скарб прикордонники Березинського загону прикордонного контролю передали представникам місцевої митниці.

Така сама участь спіткала й контрабандний коньяк, що його громадянин Молдови на власних «Жигулях» намагався перевезти поза пунктом пропуску «Слав'яносербська» в Одеській області. На об'їзній дорозі його затримав наряд Котовського загону прикордонного контролю. Цього разу представникам митниці було передано понад тисячу пляшок «Белого аиста».

Мимоволі став порушником румунський пастух, який пас череду корів неподалік від лінії кордону. Група, яка прибула на місце порушення кордону, побачила, як нещасливий пастух намагається зібрати череду, що розбіглася. Тільки ось робив він це вже на нашій території.

Очевидно міграційні наміри були у трьох громадян Єгипту, яких затримали на ділянці однієї із застав Львівського прикордонного загону. Подолавши електросигналізаційну систему, вони намагалися прорватися до Польщі, але їх затримали прикордонники.

А всього за одну добу на кордонах України було затримано 68 порушників.

Чи розмовлятиме прикордоння... румунською?

Громадяни Румунії стають своєрідним лихом для українських прикордонників. Так, до пункту пропуску «Шепігі» Львівської області протягом вихідних польська сторона повернула 65 румун. Пов'язане це з більш суворими правилами перетину кордону, що їх введено недавно польською стороною.

Минулої ночі на ділянці однієї із застав Львівського прикордонного загону було затримано чотирьох громадян Румунії, ще одного румуна виявили на кордоні воїни Мукачівського прикордонного загону. Усі вони мали намір незаконно перетнути кордон.

Продовжують дивувати прикордонників деякі контрабандисти. Так, громадянин Білорусі, якого затримали на об'їзній дорозі неподалік застави прикордонного контролю «Гірки», що на Волині, зумів завантажити у власні «Жигулі» 17 великих килимів.

Не до сміху було прикордонникам пункту пропуску «Болград» Одеської області. У «Москвичі» громадянина Молдови, якого затримано на об'їзному шляху, вони виявили 8,1 кг пороху.

Прес-служба Прикордонних військ України.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

КОНСУЛІВ ПОБІЛЬШАЛО

Свій консульський пакет Геннадію Удовенку вручив Янош Немет — Генеральний консул Угорської Республіки, котрий виконуватиме свої дипломатичні обов'язки в окрузі, що охоплює Закарпатську, Львівську, Івано-Франківську та Чернівецьку області, з офіційним представництвом в Ужгороді. Церемонія відбулася у присутності Надзвичайного і Повноважного Посла Угорської Республіки в Україні Лоранда Тота.

Того ж дня міністр закордонних справ України вручив екзекватуру, а також отримав консульський пакет Генерального консула Румунії Йоана Ветринеану. Нове консульство Румунії започатковує свою діяльність у місті Одесі. Крім Одеської області, Йоан Ветринеану виконуватиме свої консульські обов'язки на території Херсонської області, а також Автономної Республіки Крим. Серед присутніх на церемонії вручення документів був Тимчасовий повірений у справах Румунії в Україні Георгіє Стойку.

Геннадій Удовенко поздоровив нових генеральних консулів Угорщини і Румунії з їх призначенням на високі посади, висловивши сподівання, що своєю діяльністю вони сприятимуть всебічному розвиткові плідних двосторонніх відносин між дружніми країнами.

Янош Немет та Йоан Ветринеану запевнили міністра закордонних справ України, що спрямують свої зусилля на те, щоб відносини між Україною та їхніми країнами набули більшого динамізму, вийшли на новий якісний рівень в усіх сферах співробітництва — політичній, економічній, науково-технічній, культурній.

● *Вашингтон*

УКРАЇНА Й ПОЛЬЩА — ПРОТИ ВИГАДОК

10 жовтня, виступаючи на пленарній сесії Сенату США під час обговорення питань європейської безпеки, сенатор Кей Б. Хатчинсон навела як приклад «потенційних гарячих точок» в цьому регіоні «тривалі прикордонні розбіжності між Польщею і Україною».

Виступ сенатора Хатчинсона вимагає негайної реакції і поправки, беручи до уваги виняткову політичну важливість як предмета обговорення, так і престижність самого зібрання.

Тому посольства України і Польщі в США виступили зі спільною заявою, де наголосили, що між їх країнами не існує прикордонних розбіжностей взагалі.

Угода між Україною і Республікою Польща про добросусідство, дружні стосунки і співробітництво від 18 травня 1992 року заявляє однозначно у 2-ій статті про недоторканність існуючих і визначених кордонів, а також підтверджує відсутність будь-яких територіальних претензій зараз і в майбутньому.

Стосунки між Україною і Польщею залишаються дружніми, міцними, побудованими на добрих засадах. Це підтверджено у «Декларації створення принципів українсько-польського партнерства», підписаній 21 березня 1994 року у Варшаві.

Україна і Польща сформували основу двостороннього співробітництва: Координаційний комітет президентів, що є унікальним досвідом у Центральній і Східній Європі. Останнім підтвердженням плідного співробітництва були результативні зустрічі прем'єр-міністрів України і Польщі у Варшаві в жовтні цього року.

І, нарешті, Польща і Україна є активними членами програми НАТО «Партнерство заради миру». Кілька тижнів тому польський міністр оборони запропонував утворити спільний українсько-польський підрозділ миротворчих сил.

Спільну заяву від посольства України підписав Надзвичайний і Повноважний Посол України у США Юрій Щербак.

Ми відкриваємо, нас відкривають

Важко знайти іншу країну в Латинській Америці, де б економічні реформи так скоро дали потрібні результати. По десятьох роках стагнації видається дивом, що шести років (комплексна програма реформування розпочалася 1989 року) вистачило, аби вивести цю державу в економічні лідери Латинської Америки.

У принципі напередодні реформ Аргентина перебувала в такій самій ситуації, що й Бразилія (див. «ГУ» за 17.10.). Уряди обох країн поперхав намагалися контролювати ціни і зарплати. В Аргентині чотири рази за 20 років, а в Бразилії шість — за 10 років робили грошові реформи, але тривких результатів вони не давали. В Аргентині, так само як і в Бразилії та Чилі, головним рушієм економічних реформ стала неприборкувана інфляція: після кількох невдалих спроб економісти були змушені визнати, що єдиний вихід — повністю змінити структуру економіки. Нині цифри говорять самі за себе: якщо 1989 року рівень інфляції становив 5000 %, то вже 1992 року — тільки 1 %. Темпи зростання ВВП 1994 року піднялися до 6 %. Громадяни України, які вже котрий рік живуть в очікуванні обіцяного виходу з кризи, мабуть, потішаться, почувши, що в Аргентині не вигадували велосипеда, і провели загальновідомі заходи, які, до речі, заплановано і в новій програмі нашого уряду.

В Аргентині реформування відбувалося у два етапи. Спочатку лібералізували ціни, розподілили функції між державою та приватним сектором, центральними і місцевими органами влади. Потім настав час фінансової стабілізації (вдосконалення податкової системи та контролю за нею, відмова від субсидій та дотацій), приватизації, накопичення валютних резервів. Другим етапом стала монетарна стабілізація і нарешті грошова реформа. Останню провели насамкінець, і на той час вона відіграла скоріше другорядну роль. Більш докладно про хід реформування аргентинської економіки «ГУ» розповідав півроку тому, отож нема сенсу спинятися на всіх деталях. Головне — результат. Сьогодні Аргентина — серед економічних, а отже і політичних, лідерів Латинської Америки.

Проте без розвитку експорту країна практично приречена на господарську ізоляцію. Великий незаповнений ринок України за такої ситуації видається дуже привабливим. Щодо українських бізнесменів, то вони вже давно торують доріжки в Аргентину, а що договірно-правової бази між державами немає, то доріжка ця стелеться манівцями — через треті країни. Наведемо тільки один приклад. 1993 року через російську зовнішньоторгову структуру «Енергомашпром» ми продали Аргентині трансформатори на 2 млн доларів. Але, крім того, що багато часу втрачено на переговори з посередником, обидві сторони залишилися незадоволені тим, що певний відсоток відійшов сторонній державі.

А тим часом Аргентина готова придбати літаки типу Ан та деталі до нього, автобуси ЛАЗ, вантажівки КрАЗ, легковики тощо. Співпрацювати у галузях суднобудування, важкого енергетичного та транспортного машинобудування... Зацікавлені держави розвивати і науково-технічне співробітництво, особливо, що стосується космічної галузі. А взаємні інвестиції зробили б наше партнерство взагалі ідеальним.

У започаткуванні спільних україно-аргентинських проектів є ще один багатообіцяючий момент. Хоч Аргентині і вдалося вирватися з економічної кризи, соціальні проблеми, зокрема безробіття, залишаються серед найактуальніших. За прогнозами експертів ООН до 2000 року за межею бідності в Латинській Америці опиняться 200 мільйонів людей. 1994 року вартість життя в Аргентині подорожчала на 10 відсотків. Нехтування соціальними проблемами може заморозити розпочаті реформи і спричинити навіть повстання та страйки (як це сталося, наприклад, у Мексиці й Болівії) та спроби державних переворотів (як було в Венесуелі). Створення спільних підприємств збільшить ринок праці і відповідно зменшить кількість безробітних. У цьому зацікавленість обопільна, бо і в Україні безробітних дедалі більше.

Отож за кілька днів Президент України Леонід Кучма летить з першим державним візитом до Латинської Америки. І хоч Аргентина, Бразилія та Чилі не входять поки що до «великої сімки» і не обіцяють надати нам довгостроковий кредит, цей жовтневий візит може стати найважливішим цього року. Ми відкриваємо для себе Південну Америку (а для неї — Україну), спізнившись на 500 років. Але недарма кажуть, краще пізно, ніж ніколи.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Настала осінь, і лелеки відлетіли до Африки. Але залишились схожі на них, виготовлені з пластика. Вони стоять при дорозі, очікуючи, що хтось з німецьких фермерів купить їх для прикраси свого городу.

Фото ПАП-ЦАФ-Укрінформ.

«Білі», «сині» і долари

Середня заробітна плата робітників та службовців у Сполучених Штатах становить 13,12 долара на годину. Що, з урахуванням рівня інфляції, нижче на 2,3 відсотка, ніж торік. Якщо ж узяти до уваги федеральних службовців, то середня зарплата знизиться до 12,25 долара на годину.

Як вважає міністр праці Роберт Райш, це — тривожна новина. «В той час як доходи збільшуються, ринок акцій переживає бум, а роботодавці отримують контроль над медичними витратами підлеглих, роботодавці могли б дозволити собі платити більше», — заявив міністр.

Але багато хто з економістів вважає, що підприємцям не залишається іншого виходу, крім як стримувати зростання зарплати, аби залишатися конкурентоспроможними. «Ви бажаєте мати економіку, подібну до нашої, яка створює по 3 млн. робочих місць на рік, з рівнем безробіття 5,7 відсотка, чи економіку, подібну до тої, яку має Європа, де роботодавців змушують платити більше, проте рівень безробіття становить 8 — 10 відсотків?», — запитує економіст Північнокаролінського університету Джеймс Сміт. За даними міністерства праці, з урахуванням усіх додаткових виплат і компенсацій «білі комірці» коштують роботодавцям 20,50 долара на годину, а «сині комірці» — 16,69 долара, — повідомляє ІТАР-ТАРС.

Юрій КУШКО,
«Голос України» (з Душанбе)

Опозиція теж хоче їсти

Об'єктом для чергового нальоту бойовики однієї з груп таджицької опозиції обрали молочнотоварну ферму в ущелині Шиберх, що в Припамір'ї.

Заявившись туди серед білого дня, вони заявили про свої права на череду корів і 2 фляги сметани. Пастухи та доярки не посміли заперечити: що зробиш з батогом у руках проти автомата.

Треба думати, тепер на зимовій базі бойовиків не бракуватиме харчів.

Ліс під сокиру

«Екології Таджикистану загрожує масове вирубання лісів», — заявив кореспондентові «Голосу України» міністр екології і навколишнього середовища Ісмаїл Давлатов. Протягом останніх двох років, за його оцінками, площі лісових насаджень зменшились на 15 — 20 відсотків. Небезпечну тенденцію поки що не вдається зупинити.

Головною причиною вирубання лісів є палива криза. Привізне вугілля, яким за радянських часів опалювали будинки, нині практично не надходить. Зведено до мінімуму поставки деревини. У терміновому порядку висаджено цього року 3 мільйони саджанців. Та це становища не рятує.

— Зникнення лісів спричиняє інші екологічні лиха, — каже Давлатов. — Я вочевидь переконався в тому, побувавши в одному гірському селищі: там зникло джерело після того, як під сокиру пішли всі дерева.

Експрес-інтерв'ю

Якщо гора не йде до Магомета...

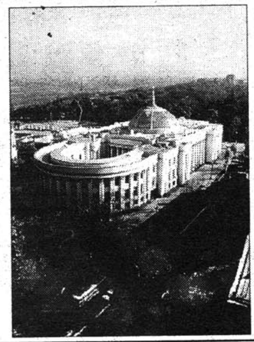
...То, як відомо, Магомет іде до гори. В кінці жовтня у Луцьку відбудеться виставка угорських товарів, організована за участю торгового представництва посольства Республіки Угорщина в Україні. Розповісти про цей захід кореспондент «ГУ» Валентина ПИСАНСЬКА попросила торгового радника посольства пана Андраша ЖОЛНАЇ.

— Ми зрозуміли: щоб важливі документи — міжурядові угоди про співробітництво — запрацювали, слід бути ближче до потенційних партнерів. Тому спочатку провели виставку угорських товарів у Рівному, заздалегідь вивчивши попит і побажання українських підприємців. Виставка вдалася.

А 26 жовтня відбудеться ще одна — у Луцьку. І в Рівному, і в Луцьку ми заручилися підтримкою місцевих держадміністрацій. А фірма «Едем світ», очолювана волинським підприємцем Олексієм Левченком, узялася за формування списку товарних груп. Його угорський колега Дюла Сич скомплектував усе необхідне. Тобто виставка цього разу буде адресною, а товари на ній — максимально наближені для споживача.

Хоч маємо ще не великий досвід, але вже переконалися, що така форма співробітництва надзвичайно ефективна.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Леонід Кравчук зустрівся з головним редактором «Голосу України» Сергієм Правденком і розповів про своє бачення актуальних проблем. Знайомимо читачів з його точкою зору.

Леонід Кравчук: «Україна має бути нейтральною державою»

— Немає потреби доводити, що ситуація в державі надзвичайно складна. І ці складнощі по-різному використовують різні сили, як воно, і буває в політичній боротьбі. І не треба драматизувати саму суть політичної боротьби. Тільки треба, щоб вона велася демократичними, правовими засобами, — підкреслив Леонід Макарович.

Сьогодні мова про програму уряду. Вона може бути кращою, може бути гіршою. Це залежить від суб'єктів, які її творять, і від стратегічної лінії, якої вони дотримуються.

Якщо за великим рахунком, скажу так. У жовтні було визначено курс Президента. У липні — серпні Президент утворив свій уряд. І не може бути в уряду іншої програми, ніж курс Президента. Верховна Рада не мала відношення до формування уряду і вона, як на мою думку, не повинна була ще раз затверджувати програму президентського уряду. Конституційний договір до того спонукав.

Для Верховної Ради програма уряду має виступати у вигляді бюджету на 1996 рік. Обговорити його всебічно, уточнити, прийняти і контролювати хід виконання — і обов'язок, і прерогатива Верховної Ради. Тому я вважаю, раз так сталося, то Верховна Рада мала вже розглянути програму уряду. Взяти її до відома і доручити урядові подати з урахуванням обговорення у Верховній Раді орієнтири в цифрах, які будуть закладені в основу підготовки бюджету на 1996 рік. Власне, майже так і вчинила ВР, пов'язавши програму з бюджетом на 1996 рік. Що ж стосується програми на світле майбутнє, то в хаті повішеного про вірьовку не кажуть. Уряд не може сьогодні створити програму на десять років. Для цього потрібні: стала економіка, стала політична структура, стала законодавча база, сталі зовнішньополітичні і зовнішньоекономічні стосунки.

А сьогодні йдеться про виживання. Вижити в 1995 році. Вижити в 1996, в 1997 і тоді, може, думати про програму на значніший період.

Курс визначили: реформи! Як їх проводити? Верховна Рада проводить їх, приймаючи закони. А Президент і уряд здійснюють реформи на основі законів, які приймає Верховна Рада. Це цивілізований шлях. Якщо треба внести корективи, Президент це робить указами, але у відповідності з законодавчою базою.

Хочу сказати кілька слів про ініціативу депутатів Дьоміна, Мармазова і Болдирева про приєднання України до міжпарламентської асамблеї країн СНД. Коли ми, глави держав, свого часу збиралися і було внесено питання про міжпарламентську асамблею, то головним аргументом тоді було, що ця асамблея потрібна як тимчасова, для адаптації країн СНД в європейське співтовариство, в Раду Європи.

— Тобто ця асамблея мала сприяти, щоб кожна країна стала на ноги?

— Так. Щоб вона своє законодавство, свої демократичні інститути, Конституцію швидше підняла до європейських стандартів і вступила у вищу форму. Рада Європи — це є вища форма. Зараз Україну туди вже прийняли. І Росія прагне до Ради Європи. То навіщо ж нам ще й міжпарламентська асамблея СНД? Чого ж нам вступати в нижчу форму, коли нас вже прийняли до вищої?

До речі: Статут міжпарламентської асамблеї є частиною статуту СНД. А ми його не підписали. Тобто ми не пройшли двох важливих етапів, статуту СНД і економічного союзу. Той статут ми не підписали загалом, а в економічному союзі ми є асоційованим членом. Ми не можемо поспішати поперед батька в пекло.

Після указу Єльцина про стратегічний курс стало абсолютно ясно, що йдеться про перетворення СНД в економічний, політичний і військовий союз на чолі з Росією. Не треба навіть одягати окуляри, щоб це побачити. Росія прагне утворити військово-політичний блок, протиставити його НАТО. Йдеться про те, щоб у Європі було знову два блоки. Тепер залежить від України — буде в Європі два блоки чи один. Ми не можемо ризикувати в такій ситуації. І не маємо права поспішати. Було б добре, якби депутати Дьомін, Мармазов і Болдирев зняли це питання з порядку денного. Тому що воно знову розділить Верховну Раду. Треба дати можливість виконавчій владі визначитися щодо статуту СНД, щодо економічного союзу.

Україну завжди кудись втягували. Скажімо, було важко Україні в 1654 році. Богдан іде до царя, укладає договір. Через рік цар починає забирати права України. Що робить далі? Виговський підписує Гадяцький трактат і іде на союз з королем польським, який робить те саме, що і цар, — забирає всі повноваження. Після 1917-го Україна підписує союзний договір з Леніним. Наче рівноправний. Що робить Ленін, а після нього Сталін? Забирають усе. Історія таки ж має нас навчити!

Тепер дехто каже про НАТО. По-перше, нас НАТО не хоче, а по-друге, це буде те ж саме. Нам треба дуже обережно ставитися до цього. І тому я зараз працюю і буду пропонувати документ про проголошення Україною постійного нейтралітету. Ми в Декларації про державний суверенітет про це сказали. А потім знайшлися хлопці, які захотіли мати сильну країну: ядерну, статус і т.д. Хочуть підняти 100 кг, а можуть тільки 20. Думаю, Верховна Рада, враховуючи ситуацію, має звернутися до країн — постійних членів Ради Безпеки ООН і сказати про те, що Україна проголошує свій постійний нейтралітет, щоб з Україною постійні члени Ради Безпеки ООН підписали договір. І якщо ці країни погоджуються, приймаємо Конституційний закон про постійний нейтралітет України. Ми, таким чином, гарантовані щодо свого суверенітету, кордонів, цілісності. Бо ми не маємо можливості зараз утримувати могутні збройні сили, стан економіки не дозволяє. В нейтралітеті — наша перспектива, нас поважатимуть за правильний вибір.

А хто нас підтримає, а хто не підтримає з постійних членів, то буде як лакмусовий папірець, ясність, чого вони хочуть від України. Якщо Росія чи інша країна не підпише — буде ясно.

Завдяки нейтралітету ми станемо державою, яка не дозволяє розділити Європу на блоки. І мисляча Росія зрозуміє, що Україна не потрапляє до її суперників, а стає дійсно нейтральною державою.

Тут потрібен цілий шлейф документів. Перший — закон про статус іноземних військ. Ми ж його не маємо. Президенту важко працювати, бо немає на що спертися. По Чорноморському флоту, зокрема. Ще потрібен ряд документів, законів, які б забезпечували позицію України щодо постійного нейтралітету, її зобов'язання дотримуватися нейтралітету. А члени Ради Безпеки ООН зобов'язані гарантувати суверенітет і недоторканність України.

Таким чином, ми вималюємо могутню політичну формулу своєї державності і суверенітету. Інакше — завжди загроза. Повірте: нас не залишать у спокої.

Давно відомо: світом правлять інтереси, а інтереси реалізуються силою. А у нас є свої інтереси? Є. І внутрішні, і зовнішні. Ми можемо реалізувати їх сьогодні силою? Вибачте, ні. Як можемо реалізувати? Розумом. Так, щоб наш інтерес зацікавив партнерів. Щоб вони побачили свій інтерес в нашому інтересі. А саме, коли ми скажемо, що ми не дозволяємо поділити Європу на блоки і тому проголошуємо нейтралітет. Без нас Росія блоку не організує. І буде справді єдина Європа, разом з Росією.

Люди і держави не хочуть воювати, інтерес усіх — мир. І тут наш нейтралітет відіграватиме відповідну роль.

А нам це і потрібно. Нам не до озброєнь. Ми повинні визнати, що ми потенційно багата держава. Але лише потенційно. У нас попереду багато мирної роботи. Бо зараз наша людина не має чим за комунальні послуги заплатити. Не на зубожінні ж людей кувати військову чи ракетну могуть? Треба розвиватися нормальними кроками.

Згадайте період з 1648 по 1764 рік — 116 років була гетьманська Україна, 17 гетьманів правили Україною, різні вони були. Три тодішні великі імперії: Річ Посполита, Росія і Туреччина між собою рвали на шматки Україну. А зараз що? Знову хочуть урвати? Отож для нас вигідний постійний політичний нейтралітет з усіма гарантіями. Якщо ж у когось ностальгія за великою державою, за Союзом, за відчуттям, що нас увесь світ боявся, якщо комусь знову хочеться крейсирувати з ядерними боєголовками в кубинських водах — то це вже справа не політики, а медицини.

А майбутнє всіх громадян України — у мирній праці. Отже, й у нейтралітеті держави. Ми можемо сполоснути ноги і в Індійському океані. Як туристи. Коли заробимо на подорож.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань оборони і державної безпеки розглянула Програму діяльності Кабінету Міністрів України (в частині, яка стосується обороноздатності держави), представлену начальником головного управління з оборонних питань Кабінету Міністрів України В.Лемішем. Детально обговоривши проект урядової програми, члени комісії внесли до нього низку конструктивних пропозицій. До розгляду цього документа планується повернутися наступного тижня.

Народні депутати заслухали також інформацію міністра машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії В.Малєва й начальника Генерального штабу Збройних Сил України А.Лопати про роботу Мінмашпрому та Міністерства оборони України. Запропоновано Кабінетові Міністрів прискорити підготовку проекту Державної програми розвитку озброєння і військової техніки для внесення її на розгляд Верховної Ради України. У засіданні комісії взяв участь віце-прем'єр-міністр України В.Дурдинець.

Комісія з питань культури і духовності обговорила проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оплати праці працівників бюджетних установ і організацій». В ньому, зокрема, йдеться про зміну критеріїв стосовно оплати праці працівників культури. Запропонований Кабінетом Міністрів України законопроект передбачає, що вона буде проводитися згідно схеми посадових окладів, ним затверджених. Члени комісії внесли доповнення щодо введення щоквартального механізму індексації заробітної плати відповідно до зростання індексу цін на споживчі товари та послуги.

Окрім цього, комісія розглянула Програму діяльності Кабінету Міністрів України. Попри критичні зауваження, вирішено її підтримати.

Комісія з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів розглянула проект Програми діяльності Кабінету Міністрів України. В цілому підтримавши програму, депутати висловили пропозиції щодо її доопрацювання. Зокрема, розділів стосовно соціальної та цінової політики, реструктуризації власності та пріоритети приватизації.

Члени комісії обговорили проект Положення про порядок обліку участі народних депутатів України у пленарних засіданнях Верховної Ради України та її органів. На думку депутатів, він сприятиме більш чіткій роботі парламенту, дисциплінуватиме народних депутатів.

Розглянувши звернення керівників депутатських груп (фракцій) щодо розміщення народних депутатів у залі пленарних засідань за фракційною приналежністю, вирішено погодити його у депутатських групах (фракціях) й повернутися до повторного розгляду цього питання.

Проаналізувавши ситуацію, що склалася внаслідок порушення 12 вересня ц.р. деякими народними депутатами вимог Регламенту при таємному голосуванні питання «Про Конституційний Суд України», ухвалено внести на розгляд Верховної Ради пропозицію про його переголосування. Запропоновано опублікувати список народних депутатів, які без поважних причин не взяли участі у голосуванні.

(Закінчення на 6-й стор.).

КОРЕКЦІЯ, ЯКОЇ ЧЕКАЄ АГРАРНА ПОЛІТИКА КРАЇНИ

КУРС аграрної політики в Україні грунтується на засадах радикальних економічних реформ, викладених у жовтневій програмній, березневій економічній доповідях і указах Президента.

Чинне законодавче поле, програмні документи і Укази надають певні можливості здійснення аграрної реформи.

На цій основі відбуваються позитивні процеси реформування власності і земельних відносин на рівні паювання і об'єднання власників у колективні сільськогосподарські підприємства.

Проте зайвий радикалізм і вузька спрямованість курсу аграрної реформи породжують, на жаль, і руйнівні явища в економічних і виробничих процесах агропромислового комплексу.

Зайвий радикалізм і вузька спрямованість курсу полягають у тому, що ведеться реформування тільки двох мало пов'язаних між собою економічних напрямів: приватизації землі з сертифікатним продажем і комерціалізації аграрних відносин. Зовсім не враховано важливості таких факторів, як виробничі відносини і продуктивні сили. Між тим, стан продуктивних сил та їх відповідність рівню виробничих відносин треба враховувати в першу чергу. Відомо, що фондозабезпечення сільського господарства в Україні було в 5-6 разів, а енергоозброєність — у 10 разів нижчими, ніж у розвинутих європейських країнах. Але наш агропромисловий комплекс мав свої переваги в тому, що був на високому рівні концентрації і спеціалізації виробництва і не був обтяжений земельною рентою землевласників.

АГРОПРОМИСЛОВИЙ комплекс України виробляв дешеву сільськогосподарську продукцію, повністю забезпечував населення України харчовими продуктами та ще й на 30 мільярдів доларів експортував сільгосппродукцію у колишні союзні республіки.

На такому рівні розвитку агропромисловому комплексу України бракувало тільки сучасної техніки і технологій, які не спроможна була дати вітчизняна промисловість, щоб вийти на світовий рівень продуктивності виробництва і праці.

Отже, відсталий науково-технічний рівень виробництва, природно, потребує в першу чергу враховувати у аграрній політиці необхідність збереження рівня і подальшого розвитку продуктивних сил. На жаль, цей фактор не береться до уваги ні для підвищення, ні для збереження технічного і технологічного рівня сільськогосподарського виробництва.

Тому при розробленні аграрної політики доцільно переглянути наміри продавати землі сільськогосподарського призначення, натомість дбати про наукове, технічне і технологічне забезпечення агропромислового комплексу.

Зайва радикальність у політиці земельної реформи полягає ще в тому, що застава, дарування, продаж земель сільськогосподарського призначення може привести до таких непередбачених наслідків:

— роздрібнення господарських комплексів і знищення їх виробничого потенціалу;

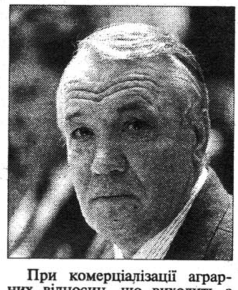
— скупівля земельних сертифікатів кримінальним капіталом, поява на селі класу земельних рантьє, з чим ніколи не погодяться селяни;

— чергове обвальне зростання цін на харчові продукти у зв'язку із продажем землі і появою земельної ренти у ціноутворенні, поява «земельних грошей» у обігу, яка за підсумками прогнозних розрахунків учених Інституту аграрної економіки, досягне 10 трильйонів доларів;

— соціальна напруга при необачному перерозподілі земельного капіталу в Україні.

Аргументи прибічників продажу сільськогосподарської землі про те, що це необхідно для визначення ціни на землю і для ціноутворення на сільськогосподарську продукцію, абсолютно слабкі, бо ціна на землю може визначатись незалежно від того, чи вона продається, чи надається державою в оренду, чи в безкоштовне користування.

У КРАЇНАХ з найрозвинутішим сільськогосподарським виробництвом і виробничими відносинами таких, як Ізраїль і Нідерланди, землі сільськогосподарського призначення перебувають у власності держави і надаються всім землекористувачам в оренду. У таких країнах, як Чехія, Болгарія, Словаччина, ФРН, країнах Балтії та інших, де впроваджують приватну власність на землю, не допускається продажі, застави, дарування сільськогосподарських земель.

При комерціалізації аграрних відносин, що виходить з доповідей і указів Президента, утворена і розпочала діяти агропромислова товарна біржа, яка стала першим і поки що єдиним ланцюгом нового аграрного ринку.

На жаль, подальших позитивних дій у заснуванні аграрного ринку не сталося, дійової структури нового ринку не сформовано, натомість старий ринок державних закупівель зруйновано.

У радикальній політиці комерціалізації аграрних відносин навіть не визначено структурної побудови комерційного ринку. Не можна не звернути уваги на те, що згідно з пакетом Указів Президента, урядом руйнується стара інфраструктура аграрного і продовольчого ринку. Надії на вільний ринок не виправдались, комерційний суб'єкт закупівель не з'явився на торги сільгосппродукцією, бо це куди складніша галузь підприємництва, аніж перепродажа, банківські обороти і т. ін.

Руйнування старої структури аграрного і продовольчого ринку замість створення нового поставило виробників сільгосппродукції у безвихідь при збуті продукції — через цінове свавілля і диктат переробників. В умовах більше як п'ятидесятипроцентного спаду виробництва сільські виробники не можуть реалізувати молоко, м'ясо, зерно, овочі.

Виправдовуючись, Президент України проголошує про якісь виняткові досягнення у аграрній політиці і прорив у економічних відносинах АПК. Якщо те, що скоїлось в АПК, вважати за прорив, то що тоді можна назвати гіршим, ніж нинішня трагедія при здійсненні реформ в АПК?

Верховна Рада і окремі депутати постійно звертали увагу Президента і уряду на недоліки у визначенні курсу аграрної політики, виходили з пропозиціями, а іноді і з вимогами щодо його корекції. На жаль, ні пропозиції, ні зауваження не взято до уваги.

Драматичні наслідки непослідовної радикальної аграрної політики свідчать про те, що без прийняття науково обгрунтованої Концепції аграрної політики, подальше втручання у економічні відносини в агропромисловому комплексі недоцільне. Концепція, яка не раз розглядалася на засіданні постійної Комісії Верховної Ради з питань агропромислового комплексу і була відхилена через відсутність наукового обгрунтування, повинна бути дороблена за участю більш широкого кола фахівців і науковців.

ОТЖЕ, корекція курсу аграрної політики необхідна і повинна перш за все включати в себе прийняття концепції аграрної політики і програми дій уряду, які б розкривали становище, розвиток і напрями реформ майнових, земельних, виробничих, економічних і соціальних відносин, продуктивних сил, формування цінових відносин, інфраструктури продовольчого і сільськогосподарського ринку, структури виробництва продукції і створення внутрішнього і зовнішнього аграрного ринку.

Виходячи з того, що вся економіка і агропромисловий комплекс України знаходяться у важкому кризовому стані, коли спад виробництва сільськогосподарської продукції дійшов до рівня небезпечних норм споживання населенням, а купівельна спроможність населення настільки знизилась, що з'явились труднощі збуту продукції через недоступні ціни для населення, держава зобов'язана взяти на себе відповідальність щодо забезпечення рівня виробництва продовольства і постачання населення.

Уряд повинен впровадити надійне державне регулювання ринку, сформувати умови для нормального його функціонування, маючи чітку мету:

стимулювати цінову політику виробників до нарощування виробництва з одночасним забезпеченням доступних цін на продовольство для населення.

ДО ПОЛІТИКИ державного регулювання сільськогосподарського, продовольчого та енергетичного ринків в умовах кризових становищ, вдавались і вдаються всі держави.

Вдало здійснювалась така політика урядом Англії при подоланні і виходу із повоєнної продовольчої кризи, де складові основи системи регулювання економіки і досі діють та удосконалюються. Англійська система державного регулювання аграрної економіки полягала у заміні в умовах кризи спекулятивної приватної торгівлі на державну, впровадженні державних закупівель сільськогосподарської продукції, державному регулюванні цін для стимуляції росту виробництва і створенні нормальних цін для населення.

Франція і зараз демонструє зразок політики державного регулювання енергетичного ринку, де закупівлю, реалізацію і цінову політику на електричну енергію і рідкий газ проводить через державні компанії Газ де Франс і Електрисіті де Франс.

Для впровадження політики регулювання аграрної економіки в Україні, доцільно також застосовувати модель створення державних виробничо-фінансових об'єднань, через які уряд проводив би державну політику закупівель сільгосппродукції, переробки сировини, торгівлі продовольством і регулював би ціни на рівні виробника, закупівельника, переробника, торговельника та споживача.

Створення таких виробничо-фінансових об'єднань (ПФО), згідно з прийнятим Законом «Про промислово-фінансові групи в Україні», як «ПФО ЗЕРНО», «ПФО МОЛОКО», «ПФО М'ЯСО» і т. д. на основі структурних підрозділів Міністерства сільського господарства України з добровільним об'єднанням в них виробників, суб'єктів ринку, переробників, торгівлі і фінансових органів незалежно від форм власності, закладе ту дієву основу структури ринку і економічних відносин, якої бракує в АПК України.

ВРАХОВУЮЧИ обмеженість державної допомоги у негайному відновленні і подальшому розвитку виробничих сил АПК, а також необхідність інтеграції сільськогосподарського виробництва у світовий аграрний ринок, доцільно на концептуальному рівні визначити експортно орієнтовану модель аграрної політики, яка була б здатна дати агропромисловому комплексу можливість самоінвестування.

Такі напрацьовані напрямки аграрної політики і моделі розвитку АПК пропонуються вченими і фахівцями-аграрниками, але, на жаль, залишаються без застосування.

Треба докласти зусиль, щоб до формування аграрної політики держави були залучені усі наявні можливості науки, практики і досвіду.

Григорій ЛУНЬОВ,
народний депутат України.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

(Початок на 5-й стор.).

Члени **Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД** зустрілися з парламентською делегацією сейму Республіки Польща.

У ході зустрічі йшлося про розбудову українсько-польських відносин. Обговорено низку питань співробітництва в політичній, економічній та культурній сферах, що становлять взаємний інтерес. Наголошувалось на необхідності налагодження тісніших контактів на регіональному рівні. Польські парламентарії виступили з ініціативою щодо створення спеціальної міжпарламентської групи для контролю за реалізацією українсько-польських угод.

Зустріч пройшла у теплій доброзичливій атмосфері. Голова Комісії Б. Олійник з вдячністю прийняв запрошення від маршала сейму Ю. Зиха відвідати сейм Республіки Польща.

Відбулося засідання **Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством**, на якому розглянуто деякі законопроекти і Програма діяльності Кабінету Міністрів України. Хоча народні депутати й висловили критичні зауваження щодо урядової Програми, в основному її підтримали. Запропоновано Кабінету Міністрів її доопрацювати і доповнити перелік актів законодавства, що забезпечують реалізацію положень Програми. Зокрема, щодо управління державним сектором економіки, діяльності державних підприємств, приватизації державного майна та законодавчого забезпечення націоналізації майна.

Члени Комісії обговорили внесені Кабінетом Міністрів законопроекти про природні монополії. Ухвалено внести їх на розгляд сесії в першому читанні.

Народні депутати повернулися до розгляду проекту Закону про зміни до статті 4 Закону України «Про підприємництво». Йшлося про ліцензування торговельної діяльності та надання послуг по ремонту автотранспортних засобів.

Комісія підтримала запропонований проект Кабінету Міністрів.

Розглянуто також проекти законів «Про режим іноземного інвестування» та «Про промислово-фінансові групи». Стосовно останнього, то Комісія врахувала зауваження Президента України за виключенням пропозиції щодо порядку визначення кількості банків у складі ПФГ. Народні депутати висловились за «наявність у складі ПФГ одного банку».

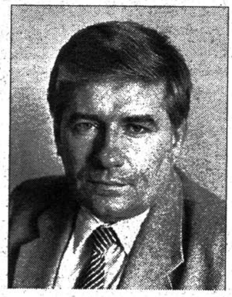
Ухвалено внести на розгляд сесії проекти законів про ратифікацію угод про вільну торгівлю між урядом України та урядами Туркменистану й Узбекистану, про виробничу кооперацію з урядом Туркменистану, про взаємне сприяння та захист іноземних інвестицій між урядом України та урядами Чеської Республіки і Республки Болгарія, про торговельно-економічне співробітництво з Великою Соціалістичною Народною Лівійською Арабською Джамахірією, про створення міждержавного Євразійського об'єднання вугілля і металу.

Прес-служба Верховної Ради України.

ЛАТАННЯ ДІРОК ЧИ ПРОЛОГ У МАЙБУТНЄ

***ЗАГАЛОМ** підтримуючи урядову програму, хочеться висловити низку окремих принципових пропозицій і зауважень, без урахування яких вона може повторити сумну долю своїх попередниць, котрі залишилися тільки на папері.*

На мою думку, в програмі рельєфно не виокремлено ту головну ланку, потягнувши за яку, можна було б витягнути й увесь ланцюг. В урядовій програмі зроблено спробу визначити пріоритети. Проте, на превеликий жаль, по-перше, вони не пов'язані з головною стратегічною метою — побудовою обраної нами моделі держави. А по-друге, немає чітко розробленого кредитно-фінансового механізму, котрий забезпечив би реалізацію цих пріоритетів.

Коли ми справді хочемо, щоб ця програма не була черговим тимчасовим латанням дірок в економіці, а головно й передовсім працювала на перспективу, тоді і парламент, і Кабінет міністрів, і Президент мають дати ясну, чітку відповідь на одне конкретне запитання: якою ми хочемо бачити Україну через 10—15 років? Я одразу відкидаю усілякі «ізми» — капіталізм чи соціалізм. Безперечно, у базисі нашої майбутньої держави буде змішана ринкова економіка, де на рівних конкурентних засадах, у рамках єдиного правового поля розвиватиметься і державна, і колективна, і акціонерна, і приватна власність. І всі вони однаковою мірою будуть захищені законом. Йдеться зовсім про інше. Яку державну будівлю буде зведено на цьому фундаменті? Чи ми хочемо бачити Україну через 10—15 років могутньою індустріальною державою, чи аграрною країною, чи аграрно-індустріальною, чи сировинним додатком і світовим звалищем усіляких радіоактивних та екологічно шкідливих відходів розвинутих західних країн? Визначившись зі стратегічною метою, слід буде затвердити сувору систему пріоритетів, тобто ті галузі народного господарства, пріоритетний розвиток яких у кінцевому підсумку і має сприяти більш швидкому досягненню обраної нами мети і з мінімальними витратами. А далі, виходячи з затвердженої системи пріоритетів, у програмі слід викласти основні напрями економічної, фінансово- кредитної і бюджетної політики держави.

***МИНУВ** рік після схваленого Верховною Радою програмного виступу Президента країни Л.Кучми у стінах українського парламенту про шляхи ринкових перетворень. Як головний позитивний підсумок, безперечно, можна назвати досягнення загальнофінансової стабілізації на макрорівні й приборкання певною мірою темпів інфляції. Та відразу виникає закономірне запитання: а яка соціальна ціна досягнення цього позитиву? На жаль, вона дуже й дуже висока. Половина промислових підприємств майже не працює. Працівники бюджетної сфери місяцями не отримують заробітну плату. На кілька місяців затримують виплату пенсій. На обидві лопатки покладено вугільну промисловість тощо. Питання з питань — як загальнофінансову стабілізацію, досягнену на макрорівні, спустити на мікрорівень, на рівень підприємств, і оживити виробництво.*

Нині є два підходи, що грунтуються на загальнофінансовій стабілізації у країні, до розв'язання цієї проблеми у рамках довгострокової стратегії ринкової трансформації нашої економіки, один з яких більшою мірою знайшов відображення в урядовій програмі. Цей підхід жорсткий, монетаристський. Суть його зводиться до того, щоб, як то кажуть, дотиснути інфляцію до кінця — до 1—1,5% на місяць і примусити економіку працювати винятково на основі самовідновлюваних механізмів. Практично наглухо перекривається емісійний кран. Знімаються всілякі дотації для промислових підприємств. Бюджет використовується лише для фінансування бюджетної сфери. У цій ситуації в економіці пануватиме закон джунглів: слабший гине, дужчий виживає. На цій основі передбачають здійснювати й структурну перебудову, коли майбутній економічний ландшафт країни створюватиметься не урядом, не Верховною Радою, не розумом людини, а нестримною стихією ринку. А ми будемо в ролі сторонніх спостерігачів, котрі не в змозі навіть із самого початку спрогнозувати , що ж залишиться на виході через 6—8 років. Чи залишаться на економічній карті України такі велети індустрії, які визначають сьогодні індустріальне обличчя країни, як харківські тракторний та авіаційний заводи, Турбоатом, завод імені Малишева, дніпропетровський «Південмаш», вугільна промисловість та інші, чи ні. Скоріш за все — ні. І не тому, що керівництво цих підприємств нездарне в професійному плані, як дехто намагається це піднести. Зовсім ні. Може, навіть і навпаки. Річ у тому, що ці підприємства входять у ринок з науково-технічним і фінансово-економічним потенціалом, цілковито несумірним з потенціалом аналогічних західних фірм і корпорацій. Але ж такий потенціал закладався ще в попередні десятиліття. Це все одно, що випустити на боксерський ринг боксера великої ваги і «муxача». Гадаю, що заздалегідь щодо результату такого поєдинку ніхто не матиме жодних сумнівів. Тому жорсткий монетаристський курс може перетворити Україну на третьорозрядну країну, сировинний придаток західних країн. Цілком усвідомлюючи сказане, можу з повною відповідальністю і переконаністю сказати, що подальше прямування економіки України у фарватері політики жорсткого, я б сказав, аж надто жорсткого, монетаризму просто згубне для країни.

Проте є й інший підхід, який, на жаль, значно меншою мірою знайшов відображення у програмі. Суть його зводиться ось до чого.

Необхідно вмонтувати в економіку, поряд з винятково самовідтворювальними механізмами, творчий потенціал керованих, прогнозованих темпів інфляції. В такому разі і структурна перебудова відбуватиметься не на основі стихії ринку, а певною мірою регульоватиметься державою. Тобто, виходячи з обраної нами стратегічної моделі держави і затвердженої відповідно до цього жорсткої системи пріоритетів, держава повинна буде ці пріоритетні галузі, підприємства, що мають стратегічне значення для країни, у цей складний перехідний період підтримати інвестиціями, кредитами, може, навіть пільговим оподаткуванням зміцнити їх і зберегти на перспективу.

Через збереження і зміцнення цих пріоритетних галузей можна буде вивести і всю економіку з кризи. Тобто система пріоритетів і буде тією головною ланкою, потягнувши за яку можна буде витягнути і весь ланцюг.

Слід відзначити, що цій меті слугує й ідеологія Закону «Про промислово-фінансові групи» (ПФГ), ухваленого нещодавно парламентом. Суть якого зводиться до того, щоб на вістрі пріоритетів у економіці, позначених урядом, за рішенням Кабінету міністрів створити потужні ПФГ. Головні підприємства, що випускають кінцеву продукцію, будуть юридичними особами. Їм необхідно надати певні податкові пільги. З метою заохочення припливу банківського капіталу не в посередницькі, торговельно-спекулятивні операції, а в сферу виробництва передбачено банкам — учасникам ПФГ зняти обмеження у формуванні статутного фонду підприємств.

Тоді буде чітка і ясна картина, зрозуміла усім: і вищим органам влади, і низовим структурам влади та й усьому народові. Які галузі, підприємства, що мають пріоритетне значення для нашої країни, слід підтримувати і інвестиціями, і кредитами, і, можливо, пільговим оподаткуванням. А інші підприємства, що не потрапили до числа пріоритетних, ніхто не закриватиме, але розраховувати надалі вони мусимуть лише на себе. Нехай приватизуються, акціонуються, знаходять стратегічних інвесторів. Та у держави для них фінансових ресурсів немає.

Це дасть змогу відійти від потворної картини сьогодення, коли ті керівники підприємств, хто зумів більше ультиматумів пред'явити урядові з погрозами соціальних вибухів, отримують більший кредит, більші державні дотації чи пільги в оподаткуванні абсолютно незалежно від того, чи потрібне буде дане підприємство Україні завтра, чи ні. Але ж відповісти сьогодні за такого становища на це питання ніхто не в змозі. Позаяк відсутнє головне: ясна перспективна стратегічна мета і жорстка система пріоритетів, що сприяють її досягненню.

***У ПРОГРАМУ** слід закласти ще три вельми радикальні рішення. Проблема проблем сьогодні в економіці — криза неплатежів. Як розрубати цей гордіїв вузол? А тим часом витоки цієї кризи, її першопричини полягають у деформованій структурі нашого суспільного виробництва. Явний перекос спостерігається в бік таких галузей, як важка промисловість, видобувна, військово-промисловий комплекс.*

Та щоб усунути ці першопричини, слід здійснити глибокі структурні перетворення в економіці. А для цього потрібні величезні кошти. Постає питання: де їх узяти? Державна скарбниця порожня. Що стосується кредитів Міжнародного валютного фонду та Всесвітнього банку розвитку, то слід прямо сказати: з одного боку, ці суми не такі вже й значні, а з іншого — їх в основному використовують для розрахунків з так званого критичного імпорту за нафту, газ тощо. Крім того, МВФ і ВБР не благодійні організації. І ті кредити, які ми в них беремо зараз не нам, так нашим дітям та ще й з відсотками все одно доведеться повертати. А сподіватися на інтенсивний приплив приватних західних інвестицій також немає поки що жодних підстав з причин політичної нестабільності в країні, відсутності стабільного законодавства і сприятливого інвестиційного клімату в Україні.

Та ми чомусь весь час шукаємо гроші не в своїй державі, а за її межами. А парадокс усього теперішнього становища полягає в тому, що справді коштів немає в державному бюджеті. Та це ні в якому разі не свідчить, що їх узагалі немає в Україні. Величезні грошові ресурси перебувають в тіньовому обороті. Частина з них — за межами України. Я далекий від думки, що всі ці величезні суми, обчислювані мільярдами доларів, мають чисто кримінальний характер. Сама держава своєю передусім недолугою податковою політикою буквально виштовхнула їх у тінь, а частину — взагалі в закордонні банки за межами України. Тому головне завдання полягає в тому, щоб змусити, вірніше — зацікавити, заохотити працювати тіньовий капітал на розбудовчі цілі в країні — на структурну перебудову української економіки. А для цього потрібні не бездарні командно-адміністративні рішення з легалізування тіньового капіталу, які, крім погіршення становища, абсолютно ніякої користі не дадуть. Необхідне радикальне, вкрай непопулярне, непопулістське рішення, яке за теперішнього становища не спричинить бурі оплесків й овацій, а, навпаки, буде своєрідним психологічним шоком як для певної частини парламенту, так і для значної частини населення. Йдеться про проведення разової амністії капіталу під державну гарантію недоторканності з подальшим запровадженням жорсткого декларування всіх доходів. Паралельно з цим рішенням необхідно запровадити ефективний механізм банкрутства підприємств з тим, щоб легалізовані суми грошей могли бути швидко й успішно інвестовані через механізм приватизації в структурну перебудову й оновлення виробництва. Але для того, щоб легалізований капітал пішов у виробництво, мало його легалізувати, його слід ще й зацікавити працювати на світлі, а не в тіньовій економіці. А для цього необхідне ще одне, третє, рішення: різке послаблення податкового тиску стосовно підприємств.

Гадаю, що прийняття цих трьох радикальних рішень: разової амністії капіталу під державну гарантію недоторканності з подальшим запровадженням жорсткого декларування всіх доходів, запровадження ефективного механізму банкрутства підприємств і різке послаблення податкового тиску, — буде потужним початковим імпульсом початку структурної перебудови економіки й оновлення виробництва.

Михайло ЧЕЧЕТОВ,
народний депутат України, заступник голови Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством Верховної Ради України, член Ліберальної партії.

У комісіях Верховної Ради України

ЖЕРТВАМ РЕПРЕСІЙ ПОЛЕГШАЄ: ПРО НИХ НАГАДАЮТЬ УРЯДОВІ

***В КОМІСІЇ** з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин підготовано проект закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій". Свого часу цей закон (його було прийнято 18 квітня 1991 року) відіграв позитивну роль. Однак він не тільки розв'язав багато проблем репресованих, але й, на жаль, породив чимало нових.*

Погіршення економічного становища особливо відчутно б'є по громадянах особливого правового статусу — колишніх репресованих: комісія одержує тисячі листів, скарг, заяв, що свідчать про катастрофічне зубожіння жертв політичних репресій. Колись держава позбавила їх не лише волі, а й усіх статків: нинішня мінімальна компенсація сприймається швидше, як не дуже вдалий жарт, ніж справді відшкодування збитків. Є ще частина репресованих, яких і досі не реабілітовано. Крім того, за межами України залишилось багато співвітчизників, котрі змушені були після заслання оселитися на чужих теренах. Нині вони прагнуть повернутися на Батьківщину, але без допомоги Української держави це зробити дуже важко, майже неможливо. В парламентській комісії є банк даних на 15 тисяч таких сімей. Безумовно, цю проблему треба вирішувати. Адже питання про повернення, скажімо, німців, болгар, греків хоча й поволі, але просувається. Це дуже добре, це треба робити, вважають члени комісії, але про них дбають і Німеччина, і Болгарія, і Греція, а про українців ніхто. Хто ж має це робити, як не наша держава?

— Мене дивує, — коментує суть доповнень і змін один з авторів законопроекту, народний депутат, член Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Євген Пронюк, — що в програмі дій уряду я не знайшов жодного слова про цю категорію людей, хоча ми з колегами неодноразово зверталися до Кабміну з приводу проблем громадян особливого правового статусу. Тому наша комісія буде рішуче наполягати на тому, щоб вимоги захисту потерпілих від політичних репресій було відбито і в програмі уряду, і в законодавстві. Підготовлений нами проект значиться в переліку питань для розгляду на грудень. Але, можливо, сесія зважить на гостроту порушених у ньому проблем і розгляне його раніше.

Пан Пронюк та інші автори проекту переконані, що прийняття доповнень і змін до Закону «Про реабілітацію жертв політичних репресій» приверне увагу виконавчої влади до цих людей, отже, справді поліпшить їхнє матеріальне становище і піднесе моральний дух.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Закон про вибори: яким він буде?

НАРЕШТІ... Нарешті, якщо перефразувати відомий історичний вислів, те, про необхідність чого так довго говорили усі демократичні сили, здійснилося. Найближчим часом Верховна Рада має розглянути законопроект «Про вибори народних депутатів України», який здатний закласти довгожданні основи цивілізованої політичної системи у нашій країні.

Принципове положення цього законопроекту передбачає впровадження змішаної — мажоритарно- (з відносною більшістю голосів) пропорційної (з 3-відсотковим бар'єром) системи виборів. Завдяки цьому встановлюються чесні та справедливі правила політичної «гри» — до речі, не тільки на період передвиборчої кампанії, а й на післявиборче майбутнє. І саме ця обставина повинна відіграти роль гаранта стабільності у розвитку суспільства: адже, якщо правила гри несправедливі, то жертви цієї несправедливості, по-перше, не поважають і не визнають її результатів, а, по-друге, схильні змінювати такі правила підступністю або силою.

Запропонована система виборів дасть змогу партіям вийти з політичного підпілля, коли їх виштовхували через двері і вони намагалися потрапити до приміщення влади ледь не через вікна. Дрібні та слабкі будуть змушені блокуватися, аби подолати відсотковий бар'єр, що створить передумови для того, щоб картина політичного життя України заграла яскравими, чіткими та стійкими барвами. Виборці отримають можливість спокійно роздивитися відкрите політичне обличчя кандидатів у депутати, не завуальоване паранджею їхньої буцімто безпартійності та незаангажованості. Надзвичайно важливо також відзначити, особливо у світлі недалекого власного та близького білоруського досвіду, що законопроект фіксує добровільність реалізації громадянами свого виборчого права і відміняє обов'язковий мінімум участі виборців, тому не робить державу заложником несвідомості та пасивності окремих її мешканців або надсвідомості чи надмірної активності деяких мешканців її політичного Олімпу.

Неважко помітити, що реалізація центральної ідеї законопроекту дасть змогу запрацювати і в Україні відлагодженій у розвинутих демократичних країнах системі взаємовідносин між політичною владою та народом, яка будується саме на взаємодії принципів представництва інтересів та відповідальності за прийняті рішення.

У цілому можна сказати, що розробникам закону вдалося вирішити основну і надзвичайно складну проблему будь-якого виборчого закону: як досягти структурованості, а отже, і ефективності роботи Верховної Ради, формування в ній відповідальної більшості і в той же час забезпечити представництво і діалог у парламенті основних політичних течій і соціальних інтересів, наявних у суспільстві. В законопроекті ці завдання вирішуються як через однотурову «британську» мажоритарну систему відносної більшості, яка, як відомо з досвіду тієї ж Англії, не дозволяючи ділити голоси, дає у результаті двопартійну систему, так і через пропорційну систему виборів з тривідсотковим бар'єром. Проте автори дещо перестаралися в бік стабільності, адже мало того, що однотурова система веде до двопартійної системи, так ще і встановлено надзвичайно високий як для України бар'єр — 3 % (стаття 43). А навіть при половинній явці виборців три відсотки — це 550—600 тисяч голосів виборців! Тобто партія чи блок, що отримали голоси півмільйона громадян, представництва у Верховній Раді не отримують! Розробники закону, розуміючи дискримінаційний характер такого високого порога, пробують компенсувати його дуже невдало — та ж таки 43 ст. законопроекту пропонує анулювати результати пропорційних виборів, якщо бар'єр пройде одна партія або не пройде жодна. Більш оптимально розв'язати цю ситуацію в інший спосіб: знизити бар'єр до 1 % або, в крайньому разі, до 2 % голосів.

Відчувається, що непросто далась авторам норма про самовисунення кандидата (стаття 25): по-перше, реально вона несумісна з проведенням зборів виборців, які в цьому разі стають нікому не потрібними. По-друге, якщо стаття 26 не передбачає реєстрації тих, хто самовисунувся, бо обов'язково вимагає протокол зборів виборців, то ст.36 «Використання засобів масової інформації» виходить виключно з існування претендентів, що висунули себе самі. Потрібно залишити щось одне, краще — висунення лише через збори виборців, але тоді треба чітко розписати вимоги до їх проведення: участь лише виборців округу, чи потрібні до протоколу списки присутніх, що вказувати в цих списках, чи потрібна присутність члена виборчої комісії, обов'язок районних властей забезпечити приміщення в школах тощо. Якщо це не відрегулювати, то краще залишити самовисунення і не штовхати претендентів на масові писання липових протоколів.

Досвід функціонування в нашій політиці дає змогу бачити можливі точки конфліктів чи непорозумінь. Наприклад, стаття 13 передбачає, що Центрвиборчком призначається Верховною Радою за поданням Президента. А якщо Верховна Рада відхилить подання? Чи Президент весь час буде пропонувати Верховній Раді склад Центрвиборчкому, який не знаходитиме підтримки більшості депутатів? Чи не спокусливий це шлях для зриву виборів?

Як на мене, то єдине, з чим варто погодитись у висновку науково-експертного відділу, який роздано разом з законопроектом, так це з формуванням виборчих комісій усіх рівнів представницькими органами влади і самоврядування. Але з умовою, що коли вони будуть неспроможні утворити відповідні виборчі комісії до певного терміну, це стає обов'язком голови відповідної Ради, а щодо Центрвиборчкому — Президента, подання яких про склад виборчих комісій можуть бути у цьому разі відхилені кваліфікованою більшістю депутатів відповідного представницького органу. Можна також із самого початку дати право Президентові та головам обласних, районних Рад пропонувати кандидатури голів та третини складу виборчої комісії, які можуть бути відведені лише голосами більшості депутатів даної Ради з подальшим їх призначенням самою Радою.

Узагалі принцип формування і роботи виборчих комісій передбачено прогресивний і ефективний, але власне механізм цієї роботи потребує серйозного доопрацювання.

Так, стаття 13 передбачає, що склад Центрвиборчкому протягом року не може змінюватися більш як на третину. Але що означає «змінюватись»? Хто може змінити члена ЦВК? Президент, Верховна Рада чи маються на увазі причини особисті на зразок відставки або хвороби?! І що означає «не може змінюватися»? Якщо третина членів ЦВК протягом року піде у відставку, необхідно розпускати діючу і обирати нову Центральну виборчу комісію? У який термін має бути висунутий і затверджений новий член ЦВК замість вибулого, наприклад, через хворобу? Всі ці питання слід врегулювати.

З приводу окружних комісій необхідно зробити три зауваження. Чому не менше половини складу окружної комісії має бути виключно з юридичною освітою? Чому, наприклад, не політологічною? В такому разі, чи може той, хто формує комісії, відмовитися брати до уваги кандидата від партії на тій підставі, що вже призначені члени комісії не є юристами і, відповідно, усі інші мають бути юристами згідно з законом? Але, головне, звідки взяти таку кількість юристів?

По-друге, чому розробники законопроекту вирішили, що партій і виборчих блоків, які зберуть по 100 000 підписів для реєстрації, буде не більше восьми? А якщо вісім (а членів окружкому якраз 8), то там будуть представлені тільки партії і блоки? А якщо партій чи блоків, які зберуть необхідну кількість підписів, буде 9 чи 15? Комусь із них відмовляти (так не можна), а не відмовляти теж не можна буде через те що законом встановлюється обмеження чисельності окружної комісії. Тому, здається, буде доцільнішим зняти обмеження чисельності комісії, а ще краще викласти це у такому формулюванні: «Окружна виборча комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та шести членів комісії; представники зареєстрованих у Центрвиборчкомі партій та блоків, чиї кандидатури подані до певного визначеного терміну, автоматично стають членами окружної виборчої комісії».

З приводу терміну подання кандидатур від політичних партій та блоків у члени виборчих комісій: 95 днів до виборів — остання дата реєстрації партій і тому, як остання дата подання кандидатур до окружних комісій, вона неможлива. Згідно зі статтею 24, рішення про реєстрацію приймається і про нього повідомляється Центрвиборчкомом протягом 5 днів, отже, своїх представників не зможуть реально представити навіть ті партії і блоки, що зареєструвалися за 100—105 днів до виборів. Таким чином, видається за краще визначити термін подачі кандидатур у члени виборчих комісій від партій та блоків у 85 або 80 днів до виборів.

Більш ретельно варто доопрацювати статті 23 та 24, в яких говориться про висування та реєстрацію списків кандидатів від партій та блоків. Це новий для нас елемент виборчої системи і якраз його визначення у законопроекті не має достатньої чіткості. Таким чином, створюються умови для виникнення конфліктних ситуацій. Далі, вимога статті 24 — не менше 100 000 підписів для реєстрації партії чи блоку — не відповідає реальному станові розвитку нашої багатопартійності і дуже висока. Кількість підписів слід зменшити до 50 000. Щодо затвердження передвиборчого списку політичною партією чи блоком: це питання недостатньо врегульоване. Про політичну партію можна передбачати, що її список затверджується з'їздом партії, а коли мова йде про блок? Чи потрібен у цьому разі спільний з'їзд партій, які входять до блоку? Очевидно, що це не зовсім доцільно. Значить, після укладення блоку та висунення списку блоку він має бути затверджений на з'їздах партій, які складають цей блок? Ці моменти необхідно чітко врегулювати.

Крім того, є питання, які віднесені до сфери компетенції законопроекту, але вони потребують попереднього конституційного врегулювання. Зокрема, стосовно забезпечення безперервності діяльності легітимних законодавчих органів. Стаття 9 говорить, що у разі проведення позачергових виборів до Верховної Ради вони повинні відбуватися «не пізніше ніж через 5 місяців після дострокового припинення нею своїх повноважень», тобто в результаті складається така ситуація, що майже півроку в країні не буде законодавчої влади. Щоб забезпечити безперервність дії законодавчої влади, необхідно передбачати, що парламент повинен діяти до нових, нехай і позачергових, виборів. Але, вказуючи на необхідність доопрацювання законопроекту, треба ще і ще раз підкреслити: доопрацювання повинно бути концептуальним, тобто спрямованим на поліпшення його здатності виконати свою головну соціальну функцію — стати фундаментом нової — ефективної української політичної системи.

Юрій БУЗДУГАН,
член Президії Верховної Ради України.

Заява депутатської фракції «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя»

«Наука України — в небезпеці»

Останніми роками наука України дуже швидко знекровлювалась.

Національна Академія наук України, яка об'єднує 75 інститутів, 74 підприємства виробничої бази, мала потужний науковий потенціал, створений протягом десятиліть, висококваліфіковані кадри і значну матеріально-технічну базу, знаходиться в стані катастрофи. Високий рівень вітчизняних наукових досягнень, школи з багатьох напрямків відомі в наукових колах світу, були предметом законної гордості нашого народу.

За останні чотири роки обсяги фінансування зменшились у 5 разів: з 3% національного доходу у 1990 році (рівень найбільш передових країн світу) до 0,6% у 1994 році (рівень найбідніших країн Африки). Бюджетне фінансування НАН України на нинішній рік було визначено в обсязі наполовину меншому за мінімально необхідний.

Більшість інститутів, позбавлена необхідних коштів, вимушена скорочувати масштаби наукових досліджень, не має можливості оновлювати матеріально-технічну базу. Вчені не в змозі проводити експерименти, здійснювати експедиції, одержувати наукову інформацію, друкувати монографії і статті.

Немає ніяких гарантій з боку держави щодо підтримки розвитку науки та соціального забезпечення наукових працівників. Міністерство фінансів профінансувало НАН за 1 півріччя лише в обсязі 69%. За рівнем заробітної плати сучасні науковці поступаються практично всім соціальним групам. Співробітники бюджетних наукових установ не отримують зарплати з травня 1995 року, чим порушуються права людини, норми міжнародних конвенцій та чинне законодавство. У зв'язку з тим, що Міністерство фінансів України заборгувало НАН України на 1 вересня ц. р. 1 трильйон 579 мільярдів карбованців, її інститути не можуть також сплатити нагромаджені за 8 місяців борги за комунальні послуги. Як і в цілому в Україні, велику тривогу викликає зимовий період і можливе відключення тепла та електроенергії усім інститутам.

На третину скоротилась чисельність працюючих в наукових установах НАН України. Значна частина науковців у віці до 40 років покинула академічні установи, і цей процес триває. Фактично почалась ліквідація ряду інститутів, які мають особливо важливе значення в проведенні фундаментальних досліджень. Нині не працюють інститути мікробіології, біохімії, онкології, молекулярної біології.

Все це призведе до незворотних трагічних наслідків: тисячі висококваліфікованих фахівців залишаться безробітними, припинять своє функціонування цілі наукові школи, які відтворити буде неможливо, негативно позначиться на народному господарстві, призведе до скорочення прикладних досліджень в галузевих інститутах, неминуче викличе катастрофічні наслідки в системі освіти. Україна буде відкинута на узбіччя науково-технічного прогресу, зведена до рівня «бананової» республіки, з якою ніхто рахуватися не буде.

Таке становище є результатом антинародної політики нинішньої влади і цілеспрямовано направлене на розвал вітчизняної науки.

В програмних документах Комуністичної партії чітко сказано про те, що державу потрібно утверджувати, спираючись на високий інтелектуальный потенціал вітчизняних наукових кадрів, розвиваючи власне виробництво, створюючи конкурентоспроможні технології.

Ми заявляємо, що вище керівництво України зобов'язано дати гарантії стосовно збереження та розвитку науки і наукового потенціалу. Як гарант прав людини і побудови правової держави, Президент повинен негайно вжити заходів для розв'язання матеріальних і правових проблем науки.

Ми нагадуємо «новим хазяям» держави, що коли на фронтах Великої Вітчизняної ще лилася кров, Комуністична партія і уряд думали про майбутнє держави. А ви сьогодні тільки руйнуєте здобуте та будуєте кладовища.

Ми підтримуємо керівництво НАН України у її прагненні розбудовувати академічну науку.

Ми звертаємось до всіх громадських організацій, яким не байдужа доля України, піднести свій голос на захист вітчизняної науки, її інтелектуального потенціалу, врешті — на захист УКРАЇНИ.

НАПРИКІНЦІ вересня в Києві відбувся міжнародний семінар «Україна — Північна Рада: досвід північних країн у політичному і регіональному співробітництві», у якому брали участь генеральний секретар Північної Ради міністрів П. Стенбек, президент Північної Ради, член парламенту Ісландії Г. Гаарде, колишній Президент Фінляндії М. Койвісто, парламентарії та урядовці Данії, Швеції, Фінляндії і Норвегії.

У роботі семінару взяв участь народний депутат України, секретар Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД Ігор Осташ, який на запрошення Північної Ради відвідав Норвегію, Фінляндію та Аландські острови. Пропонуємо вашій увазі його міркування з приводу співпраці України і Північної Ради.

Спільний шлях з варягами і греками

Француз Жан Моне — батько ідеї економічної інтеграції Європи — сказав: «Коли Західна Європа об'єднає свої сили, вона буде притягувати до себе і Східну Європу. Ця велика «Східно-Західна Європа» буде значною силою для зміцнення миру». Така інтеграція і є одним з основних пріоритетів у зовнішній політиці України.

Північна Рада була утворена 1952 року, Рада міністрів північних країн — 1971-го. На сьогодні вона об'єднує Данію з Фарерськими островами, Фінляндію з Аландськими островами, Швецію, Норвегію, Ісландію, Гренландію з загальною кількістю населення близько 25 млн.

Країни, об'єднані в Північну Раду, обрали собі різну архітектоніку політики безпеки. Ми знаємо, що Данія, Норвегія та Ісландія є членами НАТО; Швеція проводить політику невтручання з метою залишитися нейтральною у разі війни.

Парламентарії північних країн дуже часто висувають різні ініціативи з питань безпеки, такі, наприклад, як оголошення північних країн без'ядерною зоною. До речі, на зустрічі на найвищому рівні в Ілуліссаті (Гренландія) 12—14 серпня 1995 року прем'єр-міністри північних країн закликали Францію відкласти плани проведення 8 ядерних випробувань на атолі Муруроа.

Ми чітко простежуємо той факт, що економічна співпраця в північному регіоні не завжди накладається на силове поле співпраці в галузі безпеки. Якщо проаналізувати результати референдумів щодо членства в Європейському Союзі, то вони коливаються від 63,3 відсотка голосів «за» у Данії та лише 47,8 у референдумі 1994 року в Норвегії. Лише трохи більше половини голосів — 52% і 57% — ми спостерігали відповідно у Швеції та Фінляндії. Саме цей факт неоднорідності пріоритетів у європейській політиці та різної побудови систем безпеки має бути предметом скрупульозного дослідження українських політиків, бо таку ж ситуацію ми маємо у разі участі України у структурах СНД — від статусу спостерігача в МПА СНД до асоційованого членства в Міжнародному економічному комітеті СНД.

Участь України у програмі НАТО «Партнерство заради миру» є також одним з факторів зближення нашої держави зі Скандинавією і не є зайвою на перспективу, бо, на мій погляд, ми перебуваємо на порозі до нового етапу в становленні архітектоніки європейської колективної безпеки. Цей етап, спровокований подіями у Боснії, має сумну тенденцію, спрямовану не на нівелювання розділювальних ліній шляхом співпраці, а навпаки, на поглиблення лінії протистояння. Я маю на увазі позицію Росії, яка проглядає в указі Президента Б. Єльцина щодо стратегічного курсу Росії та форсованого формування військового блоку у рамках СНД, а також реакцію Росії на розвиток подій у колишній Югославії.

Для України та країн Північної Ради єдиною спільною парасолькою колективної безпеки є ОБСЄ. Однак на сьогодні ОБСЄ лише формує інструментарії вирішення регіональних конфліктів та миротворчих операцій. Також до кінця не відрегульована співпраця ОБСЄ з ООН, НАТО, ЄС, ЗЄС тощо. На останній, четвертій, сесії парламентської асамблеї ОБСЄ, яка відбувалася в Оттаві, до заключної декларації за наполяганням саме скандинавських політиків було включено розділ «Балтійський регіон», де висловлено підтримку проведення регіональної дискусії з питань безпеки в районі Балтійського моря. Тобто в особі Північної Ради ми маємо добрий приклад колективного захисту регіональних інтересів.

Сучасне геополітичне становище України робить актуальним поєднання кількох векторів зовнішньої політики — пошуки контактів у рамках Центрально-Європейської ініціативи, ПАЧЕС та Північної Ради. Причому сьогодні на часі питання зближення двох регіональних об'єднань — Північної Ради та ПАЧЕС, регіональної організації з питань співпраці у басейні Чорного моря, за віссю Північ—Південь. На мій погляд, Україна могла б виступити з ініціативою спільної конференції парламентаріїв цих двох регіональних об'єднань, а також взаємного набуття статусу спостерігачів обох парламентських асамблей для обміну досвідом. Для прикладу згадаю європрактичну програму Екологічної ради Баренцевого регіону, яка була започаткована 1994 року і має на меті запобігання радіоактивного і нафтового забруднення, екологічний моніторинг регіону, захист флори та фауни, гармонізацію екологічних стандартів тощо. Ця програма включає в себе близько 80 проектів загального вартістю близько 160 млн. шведських крон і триватиме два роки. Такий досвід можна було б поширити і на Чорноморський регіон. Цікавою для учасників співпраці у Чорноморському басейні є також і діяльність Північного інвестиційного банку, що покликаний фінансувати численні спільні проекти, які створюють нові робочі місця, захищають довкілля, розвивають інфраструктуру північного регіону, збільшують експорт скандинавських країн тощо. Про створення такого банку йдеться і в ПАЧЕС.

Саме тут можна також знайти і нові імпульси для співпраці політичних партій країн Міжмор'я (регіону між Балтійським та Чорним морями).

Україна і Північна Рада можуть плідно працювати і на парламентській ниві. Особливо це стосується обміну досвідом у конституційних процесах, у вирішенні таких важливих державних проблем, як проблеми національної політики і національних меншостей, питання мовної політики.

Заслуговує на увагу парламентаріїв досвід вирішення так званої саамської проблеми у Норвегії та інших країнах. Саамі в Норвегії мають свій парламент у складі 39 чоловік. Його було демократично обрано того ж дня, що й увесь норвезький стортінгет, і урочисто відкрито королем Олафом у жовтні 1989 року. На сьогодні він досить помітний у політичному житті Норвегії. (Тут, звичайно, напрошується паралель із меджлісом кримськотатарського народу). Лише один цікавий приклад, як саамі впливають на політичну ситуацію в Скандинавії. Під час референдуму щодо вступу Фінляндії, Швеції та Норвегії до Європейського Союзу саамі голосували проти, через те, що не хотіли опинитися у двох таборах — одні в ЄС (Фінляндія- Швеція), інші — поза ЄС (Норвегія).

Ужитковим для нас є також досвід Аландських островів. Питання про державну приналежність Аландських островів після виходу зі складу Росії (а претендували на них Швеція і Фінляндія) Ліга націй вирішила у Женеві в 1921 році у такий спосіб: Аланди стали автономною шведськомовною провінцією у складі Фінляндської Республіки. Час від часу до Аландської моделі автономії звертались у різних частинах світу, коли треба було розв'язати проблеми національних меншостей. Це мало місце, наприклад, у зв'язку з конфліктом навколо Фолклендських (Мальвінських) островів. Тобто досвід Аландів може стати зразком мирного врегулювання і повного забезпечення етнічних, культурних та релігійних інтересів національних меншостей.

Але хотів би перш за все наголосити на корисності цього досвіду для України з огляду на кримську проблему. Як на мій погляд, головним чинником у розв'язанні гордієвого вузла між Швецією та Фінляндією був статус Аландів як демілітаризованої території. Вперше він з'явився у мирній угоді між Англією, Францією та Росією у 1856 році і був підтверджений Радою Ліги націй, яка визначила демілітаризацію, а також нейтралізацію острова основною запорукою мирного співіснування Швеції, з одного боку, та Фінляндії з Аландськими островами — з другого. Вирішення питання розподілу Чорноморського флоту значно ускладнюється саме надмірною мілітаризацією Кримського півострова, і Україна повинна ініціювати процес скорочення озброєнь та поступової демілітаризації всього Чорноморського регіону.

Аландська модель самоврядування також може стати зразком вирішення подібних проблем для інших держав. Існує вона понад 70 років, а останній варіант Закону «Про самоврядування Аландів» вступив у дію 1 січня 1993 року.

У ньому, наприклад, замість поняття «громадянство» запропоновано поняття «право на постійне проживання», яке полягає в тому, що тільки жителі Аландських островів — громадяни Фінляндії — можуть купувати землю й володіти нею на островах і займатися підприємницькою діяльністю.

Фінляндія має свого представника в Аландській провінції — губернатора.

Сьогодні Аландські острови, як і Фінляндія в цілому, виступають ініціаторами миротворчих конференцій, і однією з останніх, яка відбулася на Аландах, була міжнародна конференція під егідою ОБСЄ з питань врегулювання карабахського конфлікту.

На сьогодні Україна вже може долучитися до конкретних проектів співпраці з Північною Радою. Серед них — робоча програма для сусідніх територій Півночі. Спочатку ми могли б говорити про перший етап співпраці, тобто про стимулювання первинних контактів і проектної діяльності, організацію стипендійних програм і програм обміну, залучення України до діяльності так званих «відкритих» (східних) фондів і, нарешті, це може бути також створення інформаційного бюро Північної Ради в Україні, як це було зроблено у ближчих сусідів — Ризі, Вільнюсі і Таллінні. Такий прецедент у Києві ми вже маємо: нещодавно відкрила свій інформаційний та консультативний центр Рада Європи. Таке бюро могло б працювати над спільними семінарами, підтримкою викладання північних мов, над залученням студентів до різних стипендійних програм тощо. Україна потребує також і більше конкретної інформації про діяльність північних країн, спрямовану на Східну Європу. Так, наприклад, у 1992 році норвезький парламент прийняв програму дій для країн Центральної та Східної Європи та СНД, головними напрямами якої є підтримка демократичного устрою, політичного плюралізму та вільних виборів, розвиток орієнтованої економіки та співпраці між норвезькими і східноєвропейськими компаніями. На 1995 рік для виконання програми виділено 373 мільйони норвезьких крон, однак левова пайка цих грошей була вкладена у російські підприємства.

Важливим для нас є питання підтримки економічних реформ. Як приклад, хочу згадати, що ряд великих компаній північного регіону та комерційні школи розпочали проект навчання шестисот російських підприємців протягом трьох років у країнах Північної Ради. Уряди Данії, Фінляндії та Швеції виділили для цього по 8 млн. датських крон. Вважаю, таку програму можна було б поширити і на Україну.

Ми з цікавістю спостерігаємо і за промислово- фінансовою співпрацею Північної Ради з країнами Східної Європи та Україною зокрема. Пріоритетними тут могли б стати нафтовидобувна промисловість, металургія, суднобудування тощо.

Особливе місце може мати екологічна співпраця. На сьогодні сусідні території Балтії, північно-західної Росії і регіону Баренцевого моря є дуже динамічною сферою співпраці у галузі екології. Зараз ми, нарешті, маємо досить повну інформацію про стан екологічної деградації, яку залишили після себе старі режими. Я хочу процитувати думку Андерса Люнгрена, представника цільової групи Ради міністрів північних країн на сусідніх територіях: «Протести проти різкої деградації навколишнього середовища були важливою складовою народних революцій, що призвели до падіння комуністичних режимів у Центральній та Східній Європі».

У нас також складовою, а точніше, детонатором змін в Україні став Чорнобиль. Оцінка капіталовкладень в екологічне відродження у Східній Європі — складна справа, але, наприклад, Німеччина планує витратити 250 млрд. марок на очистку від забруднення своєї східної половини. Ми висловлюємо надію, що Північна Рада підтримає Україну в її намаганні закрити Чорнобильську АЕС і разом з тим сприятиме структурним змінам в енергетиці України.

Україна проголосила курс реформ у напрямі соціально орієнтованого ринку. Саме тут значних результатів досягли Скандинавські країни. Тому важливою для нас є співпраця в соціальній сфері і сфері охорони здоров'я. Тут ми могли б співпрацювати над соціальним законодавством у рамках Північного освітнього проекту з розвитку соціальних послуг «NOPUS». Далі це може бути співпраця в галузі соціологічних досліджень і соціальної статистики з Північним Комітетом соціальної статистики (NOSOSKO).

Ще один аспект співпраці полягає у вивченні досвіду Скандинавських країн у розв'язанні проблем материнства та дитинства, проблем рівноправності жінок та чоловіків. Лише один приклад: найвищий показник, мабуть, серед усіх парламентів світу щодо участі жінок-парламентаріїв має Швеція, і лише трошки відставали від неї Норвегія та Фінляндія. Середня кількість жінок-депутатів тут близько 40 відсотків. Фінляндія взагалі першою в Європі надала жінкам право голосу. Це сталося 1906 року.

Північна Рада на сьогодні є впливовою політичною силою у європейській політиці, і наша співпраця з країнами Скандинавії сприятиме швидшому входженню України до європейських структур. Зі свого боку, Україна і надалі розширюватиме свою присутність у Скандинавських країнах, і сподіваємося, що з підтримкою Північної Ради вже найближчим часом відкриються посольства України у Копенгагені, Стокгольмі та Осло.

Ігор ОСТАШ,
народний депутат України.

"Плями" і "зірки" на мундирі МВС

ПАРАДОКСИ ***часу: за найкорумпованіших наші виборці вважають працівників міліції, тих, до кого повсякчас звертаються по допомогу й захист своїх прав та інтересів. Чи відповідає це дійсності і чому побутує така негативна думка про людей, котрі виконують важку й почесну місію?***

Роман КРУЦИК

Мені як голові комісії з питань законності і правопорядку Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів протягом чотирьох років довелося співпрацювати з правоохоронцями. І можу запевнити, що більшість їх самовіддано й сумлінно виконує свою нелегку роботу. І це відоме всім. Але коли працівник міліції в погонах полковника чи генерала твердо засвоїв, що звання дає право, а не зобов'язує, тоді у громадян формується думка — якщо керівництво таке собі дозволяє, то підлеглим є з кого брати «приклад». Недарма народна мудрість твердить, що риба гниє з голови.

Майже чотири роки тривало протистояння між громадськістю, органами влади, прокуратурою, управлінням СБУ по Івано-Франківській області, з одного боку, й керівництвом облуправління внутрішніх справ — з другого. На неодноразові звернення до міністра внутрішніх справ, до тодішнього Президента України, Верховної Ради нарешті «відреагували»: до області прибула урядова комісія з представників різних міністерств і відомств. Її двотижнева «напружена робота» вилилася в 40 сторінок друкованого тексту, в якому київські чиновники намагалися обілити правопорушників з УВС і їхнього керівника генерала Панькова. Наступна комісія, під керівництвом начальника головного управління кадрів пана Скавуляка, об'єктом перевірки чомусь обрала не факти, викладені у зверненнях, а ... ресторан «Гуцульщина» у мальовничому гірському курортному містечку Яремчі. Щоправда, Панькова після цих перевірок перемістили з Івано-Франківська на посаду начальника управління внутрішніх справ Хмельницької області. Воістину, у нас керівники, як вареники в макітрі: то той зверху, то той знизу, але обов'язково у маслі.

Проте такий підхід міністерського керівництва не зняв проблем, бо наслідки діяльності Панькова й досі завдають чималих клопотів правоохоронцям Прикарпаття. А на адресу Комісії Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією надходить чимало скарг, тепер уже з Хмельницької області. Зокрема МВС України визнало підрозділ з боротьби з економічними злочинами під керівництвом Олександра Буджерака за один із кращих в Україні. А от начальник Хмельницького УВС Паньков, начебто з подання колегії УВС, пропонує міністерству... звільнити свого підлеглого, того ж таки полковника Буджерака, з посади.

Не дивно, що правоохоронці Прикарпаття і Хмельниччини вже запитують: «Чи не готують крісло для генерала Панькова в МВС України?».

***МОЖЛИВО**, я помиляюся, і генерал Паньков буде не плямою, а зіркою на «мундирі» міністерства? Але проаналізуймо тоді факти з його діяльності.*

Протягом 1990—1994 років прокуратура та обласне управління СБУ в Івано-Франківській області порушили низку кримінальних справ, зокрема за фактами з розкрадання в особливо великих розмірах державного майна високопоставленими особами та комерційними структурами, розпродажу нарізної бойової зброї з військових частин високим посадовим особам. Розслідування цих справ іде на гальмах. І хто б ви думали гальмує? Керівництво УВС. Тільки за 1992 рік і перший квартал 1993 року виявлено 155 фактів порушення УВС облікової дисципліни, 46 фактів прямого покриття злочину, 128 випадків списання заяв і повідомлень про злочини без прийняття рішення згідно зі ст. 97 КПК. Прокурорами скасовано 332 постанови про закриття кримінальних справ, велику кількість кримінальних справ не здано до архіву, 1993 року з прокуратур і народних судів надійшло 111 подань і окремих ухвал на неправомірні дії працівників міліції, однак цим порушенням не дано принципової оцінки. Внаслідок неякісної підготовки адмінматеріалів переважна їх більшість не отримує судової перспективи. Порушники несуть мінімальну відповідальність або їх зовсім звільняють від неї.

Читачам «Голосу України» вже відома справа начальника обласного управління Ощадбанку Євгена Сохана, який зловживав службовим становищем, брав та давав хабарі, розкрадав державні кошти в особливо великих розмірах. За вказівкою генерала Панькова під час арешту Сохана до контролю за слідством не допускали представників обласної та Генеральної прокуратур. А щоб загальмувати хід слідства, Сохана без відома прокуратури вивезли до іншої області.Такі дії генерала пояснюються тим, що він теж проходить по кримінальній справі Сохана. Ось витяг з протоколу допиту генерала. Допит проводив слідчий Головного управління МВС України Буравльов.

Запитання: Чи отримували ви від Сохана Є. І. згідно з наказом Івано-Франківського управління Ощадбанку № 110 від 4 листопада 1992 року телевізор як премію?

Відповідь: Отримував.

Оце й усе. У той же час, прочитавши цей короткий протокол, кожний слідчий, що поважає себе і свою справу, поставив би ще ряд запитань. Зокрема, які ще подарунки отримував генерал Паньков від Сохана, за які заслуги, з яких коштів, в яких стосунках Паньков із Соханом, чи відомо йому, що на час дружніх стосунків з ним і прийняття його подарунків, Сохан крав і брав хабарі? (Запевняю, що відомо, бо оперативні дані про це були).

На сьогодні Верховний суд України у зв'язку з м'якістю покарання вирок у справі Сохана скасував. То можливо, що за нового вивчення справи генералу поставлять чіткіші запитання?

***В СІЧНІ 1992** року обласна Рада отримала інформацію про грубе порушення прав людини. А саме без санкції прокурора велося політичне стеження за депутатами Верховної Ради, обласної Ради, посадовими особами і громадянами області. Як виявила обласна прокуратура, воно робилося за вказівкою керівництва обласного управління УВС.*

Депутат Верховної Ради минулого скликання Маркіян Чучук звернувся із запитом до Генеральної прокуратури, бо був у списку осіб, за якими велося стеження. Перевіряльників з Генеральної прокуратури за вказівкою генерала Панькова не допустили до секретних документів. Тоді з Києва було призначено групу з працівників МВС і Генеральної прокуратури. Перевіркою виявлено, що «хтось невідомий» зламав сейф, і секретні документи щезли. Також за вказівкою генерала Панькова було знищено і журнал реєстрації секретних документів, хоча минуло лише два місяці звітного року. Отже, простіше було генералові отримати догану за неналежне ведення і зберігання документації, ніж відповідати за порушення закону. Пізніше фотокопії секретних документів, бланків оперативних установок на стеження за підписом заступника начальника УВС Азовцева було передано до Києва. Ця історія зі стеженням і на сьогодні має характер політичного скандалу. 1994 року у газеті УРП «Незалежність» було опубліковано адреси конспіративних квартир 7-го відділу УВС. За таке, як відомо, відповідають посадою. Але лише не генерал Паньков.

А тепер про «рибу, що гниє з голови». Начальник УВС незаконно отримує квартиру і ремонтує її коштом УВС, за рахунок УВС отримує квартиру його син. А далі палац-дача за безцінь, два автомобілі з фондів УВС, лікарняні листки синові з поліклініки УВС на період поїздок останнього до Польщі, по товар. А що СБУ та прокуратура області зайняли принципову позицію у боротьбі з організованою злочинністю і корупцією, то своїм розпорядженням генерал Паньков зняв працівників прокуратури з медичного обслуговування в поліклініці УВС, видав незаконне розпорядження про відчуження частини приміщення, в якому розміщується СБУ.

***В КАДРОВІЙ** політиці діє принцип «кум—брат—сват». На роботу беруть працівників, які свого часу були звільнені з органів внутрішніх справ за зловживання і порушення законів в інших областях. Опікують і захищають наближених до генерала працівників міліції, що скоїли злочини.*

Півтора місяця велика група людей у райцентрі Надвірній проводила голодовку. За грубу поведінку, пиятство і нехтування законодавства голодувальники вимагали увільнення заступника начальника РВВС Б. Трифонова. Генерал Паньков Трифонова... підвищив у посаді й перевів заступником начальника управління карного розшуку. У березні минулого року Трифонов під час перевірки Коломийського РВВС напився, у ресторані, погрожуючи пістолетом, наказав офіціантці роздягтися й танцювати перед ним. У відповідь на зауваження застосував зброю і поранив двох чоловік, у тому числі й міліціонера. І що ж? Слідство припинено. Трифонова виправдано.

26 лютого 1994 року під час проведення вечора відпочинку в Будинку офіцерів у Коломиї працівник міліції О. Стукалов застосував табельну зброю до школярів, що намагалися проникнути до залу без квитків. Тяжке поранення в голову дістав десятикласник. На захист Стукалова приїхали працівники МВС. Спочатку порушено кримінальну справу на постраждалого, який внаслідок тяжкого поранення став інвалідом. Тільки згодом порушили кримінальну справу проти Стукалова. Однак справи до цього часу не закінчено, нібито через задовге лікування постраждалого.

Кілька разів на сесію обласної Ради виносили питання про недовіру УВС та колегії. Навесні 1993 року таке рішення було прийняте, однак попереднє керівництво МВС на рішення сесії не відреагувало. Зате генерал Паньков опублікував у місцевій пресі заяву, в якій обіцяв вжити адекватних заходів до депутатського корпусу. Яких адекватних заходів може вжити керівник, якому підпорядковані загони озброєних людей?

Дуже скоро він це показав. У жовтні 1993 року будинок, у якому відбувалася сесія обласної Ради, оточили працівники міліції. На площу перед обласною Радою, де представники громадських організацій і партій поставили наметове містечко

й зажадали відставки генерала Панькова і колегії УВС, приїхали три міліцейські автомобілі, з яких над головами пікетувальників було відкрито стрілянину з пістолетів. Через 20 хвилин сюди з увімкненими сиренами під'їхали ще шість міліцейських автомобілів. Пролунали вже автоматні черги. Такі дії керівництва УВС могли спровокувати кровопролиття. Поряд з наметовим містечком розташована військова частина, багато зброї і в руках злочинних елементів. Хіба не міг хто-небудь скористатися з цієї ситуації? На щастя, цього не сталося. Належної оцінки ці події в тодішнього міністра МВС А. Василишина не отримали.

На сьогодні, здавалося б, можна і заспокоїтися. Після приходу нового керівництва УВС у Прикарпатті відчули значне поліпшення роботи міліції. З усіх показників ситуація в області дещо краща, ніж в цілому по Україні.

Зрештою можна спокійно пройтися вулицями міста, вважають прості люди. А це вже багато. Але вони не знають, як важко сьогодні новому керівництву УВС виправляти старі гріхи. Наслідки діяльності генерала Панькова і сьогодні непокоять правоохоронців області та органи державної влади. Як з'ясувалося в управлінні МВС Івано-Франківська, за період «правління» генерала Панькова зникло невідомо куди 300 кримінальних справ. Прокуратура області розслідує кримінальну справу щодо злочинних дій осіб керівного складу УМВС Івано-Франківська, яких особисто опікував генерал Паньков і безпосередньо з ними приховував валюту, яка мала йти державі.

Проте генерал Паньков продовжує свою «доблесну» службу. Навіть попри те, що 4 серпня 1995 року рішенням колегії МВС діяльність УВС Хмельницької області з виконання Указу Президента України, рішень Верховної Ради України та уряду в боротьбі зі злочинністю визнано незадовільною.

То невже після всього скоєного генералом у МВС вважають, що робота таких керівників робить правоохоронцям честь, а не ганьбить їхній авторитет? Чи, можливо, переважає все-таки те, що на Київщині у так званому «Царському Селі» поблизу Мархалівки виокремлюються декілька побудованих у гуцульському стилі дач-палаців для найвищого керівництва колишнього МВС? Побачимо, що візьме гору.

Роман КРУЦИК,
народний депутат України.

ВІД НОВОГО керівництва МВС нічого поганого про генерала Панькова наш кореспондент не почув. А довідку про перевірку роботи генерала Панькова і очолюваного ним облуправління ми одержали. Перевірка здійснювалася у 1993 році. Нижче публікуємо текст довідки (з незначними скороченнями).

МВС занепокоєне нездоровою обстановкою, яка склалася і продовжує нагнітатись навколо особи М.Д.Панькова (на посаді — з серпня 1990 року). Протягом двох останніх років на адресу центральних органів державної влади і управління неодноразово надходили листи зі звинуваченням його у всіляких зловживаннях. Ці заяви постійно перевірялись МВС та Генеральною прокуратурою, проте свого підтвердження не знаходили, про що автори своєчасно повідомлялись.

Проте моральний тиск на М. Д. Панькова з боку деяких представників облради триває, що певним чином деморалізує як його самого, так і органи внутрішніх справ області і аж ніяк не сприяє посиленню боротьби зі злочинністю.

Теперішня перевірка знову підтвердила висновки МВС щодо стану правопорядку в області і ролі УВС в його зміцненні, які були зроблені за підсумками інспекторської і контрольної перевірок у 1991—1992 рр. З часу їх проведення апаратом УВС, органами і підрозділами здійснено ряд конкретних заходів, спрямованих на подальше вдосконалення стилю і методів роботи, посилення боротьби зі злочинністю.

Покращився контроль за виконанням рішень Верховної Ради, указів і постанов Президента та уряду України, наказів і вказівок МВС з питань посилення правопорядку. УВС систематично інформує облраду та держадміністрацію з проблем правоохоронної діяльності, вносить конкретні пропозиції щодо її поліпшення. Так, 4 грудня 1992 року малою колегією облдержадміністрації затверджені додаткові заходи посилення боротьби зі злочинністю в області.

Постійна увага органам внутрішніх справ Івано-Франківської області приділяється з боку МВС України. Зокрема, надано допомогу в удосконаленні структури міськрайорганів і підрозділів внутрішніх справ. В обласному центрі додатково введені екологічний взвод дорожньо-патрульної служби, оперативно-пошукове відділення, рота патрульно-постової служби, підрозділ спеціальної служби міліції по боротьбі з корисливими злочинами на колгоспному ринку.

Вживаються заходи з боку керівництва УВС щодо оздоровлення криміногенної ситуації в області. Першочергова увага приділяється роботі працівників апарату УВС безпосередньо на місцях, особливо в органах і підрозділах, які працюють у складній обстановці.

Систематично практикується проведення комплексних операцій, рейдів, оперативних відпрацювань населених пунктів. Здійснюється блокування виїздів на головних автошляхах області з метою припинення незаконного вивозу товарів народного споживання.

Посилилась особиста відповідальність керівників усіх рівнів за стан справ на доручених ділянках. Колегією розглянуті звіти 18 керівників галузевих служб УВС та їх підрозділів, 20 начальників МВРВВС про заходи щодо розкриття і розслідування злочинів, забезпечення надійного громадського порядку. У минулому і поточному роках замінено 2 заступники начальника УВС, 16 начальників служб УВС та їх заступників, 8 начальників міськрайвідділів та 16 їх заступників.

Ці та інші заходи сприяли досягненню деяких позитивних результатів в оперативно-службовій діяльності, позитивно вплинули на оперативну обстановку.

Так, рівень загальної злочинності у Івано-Франківській області значно нижчий, ніж в областях західного регіону та в цілому по Україні. Суттєво уповільнились і темпи зростання злочинності, в тому числі по лінії карного розшуку. Позитивні тенденції щодо стабілізації криміногенної ситуації склались у 7 містах і районах області (кожному третьому). Вперше за останні 5 років скоротилась злочинність в обласному центрі.

Разом з тим криміногенна ситуація в області залишається складною. У минулому році злочинність продовжувала зростати. Більше скоєно тяжких злочинів проти особистості: навмисних убивств, згвалтувань, тілесних ушкоджень середньої тяжкості.

Проте ці негативні тенденції не є притаманними лише Івано-Франківській області,а характерні для усіх інших областей України.

Слід також зазначити, що на рівень злочинності суттєво впливають складні соціально-політичні процеси, які відбуваються в області, а також відсутність належної системи участі громадських об'єднань, трудових колективів у роботі із запобігання і профілактики правопорушень, чіткої взаємодії державних і правоохоронних органів. Мають місце прорахунки і в діяльності органів внутрішніх справ, наявність яких негативно впливає на рівень їх авторитету серед населення.

Наслідки перевірки звернення голови Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів С. В. Волковецького 11 червня ц.р. докладно розглянуті на засіданні колегії МВС України. Колегія дійшла висновку, що звинувачення на адресу органів внутрішніх справ області, і зокрема начальника УВС М. Д. Панькова, не досить виважені, поспішні і упереджені.

М. Д. Паньков, 1942 року народження, уродженець Івано-Франківської області. Тут же, у 1966 році, закінчив спеціальну середню школу міліції, працював на посадах оперативно-начальницького складу, з 1972 року на керівній роботі. Начальником УВС призначений в 1990 році. В цілому характеризується як досвідчений, принциповий і професійно грамотний керівник, глибоко знає специфіку області. Колегія МВС суворо вказала М. Д. Панькову на наявні недоліки в діяльності органів внутрішніх справ області і зажадала від нього вжиття негайних заходів щодо поліпшення стану правоохоронної діяльності.

З метою усунення наявних недоліків у роботі МВС протягом III кварталу поточного року надасть органам внутрішніх справ області комплексну практичну допомогу.

Андрій ВАСИЛИШИН,
міністр.

Росія і Рада Європи

Виступ на Парламентській Асамблеї Ради Європи з питання «Процедура розглядання заявки Росії щодо членства у Раді Європи» представника делегації України, народного депутата Є. В. МАРМАЗОВА

Шановний Президенте!
Шановні члени Асамблеї!

Росія була і є складовою частиною Європи. Росія — наш найближчий сусід, найбільший стратегічний партнер. У зовнішній політиці України Росії належить пріоритетне місце. Думка більшості народу України, а про це свідчать загальнонаціональні соціологічні опитування, — встановити з Росією тісні, дружні, братерські взаємини. У нас багато спільного: і історія, і географія, і родинні зв'язки. Ми прожили разом не одну сотню років. Було й гарне, були й гіркі періоди, але зараз, на жаль, нові політики згадують лише негативне в нашому спільному житті.

Ми не мали сумніву, що російські депутати підтримають прийняття України до Ради Європи, саме так, як і більшість наших депутатів вважає, що без Росії Рада Європи не буде повна.

Але задля справедливості слід зазначити, що існують певні сили, як з нашого, так і з російського боку, які намагаються навіть у цьому питанні зіткнути Україну з Росією. Це небезпечно.

Люди здорового глузду вже практично не реагують на випади цих ура-патріотів з обох сторін. Їхня позиція ніколи не вела до миру та стабільності, їхні погляди несумісні з принципами демократії та прав людини.

У російської делегації є думка, що Рада Європи за розглядання їхньої заявки на вступ виявляє «подвійний стандарт». Ми обговорювали це питання в політичній групі «Об'єднані ліві» і вважаємо, що політика «подвійних стандартів» щодо Росії справді має місце, але не з боку Ради Європи, а з боку окремих членів Парламентської Асамблеї. Не є виною України чи Молдови те, що питання про вступ Росії до Ради Європи дещо затягнулося. У цьому винне саме керівництво Росії через відому силову політику, особливо щодо Чечні. Проти такої політики гостро виступає більшість депутатів Російської Думи.

Чеченська криза — це трагічний урок для Росії та всієї Європи. Насильство породжує насильство. Бомбардування у Чечні, як і бомбардування у Боснії, призводить до нової спокуси силою розв'язувати регіональні та інші проблеми, ставлять насильство у ранг вирішального арбітра політичних суперечок. А це є небезпечним для миру та стабільності.

Ми вітаємо мирні домовленості щодо Чечні за сприяння ОБСЄ. Радикальні зміни щодо Чечні — головна умова для розморожування процедури розгляду заявки Росії. Ми вітаємо і кроки, що спрямовані на демократизацію російського суспільства. Сподіваємося, що запевнення російських властей найвищого рівня щодо проведення демократичних парламентських і президентських виборів відповідно до встановлених строків та процедур будуть виконані.

Гадаю, що всі, хто голосуватиме сьогодні з питання розморожування процедури розгляду заявки Росії, усвідомлюють: ця велика країна переживає, як і Україна, складний та болісний період докорінних перетворень всіх сфер державного та суспільного життя, який триватиме не один рік. А це потребує від відповідальних політиків мудрості й терпіння.

Україну рекомендовано Парламентською Асамблеєю для вступу до Ради Європи. Ми розуміємо, що наше суспільно-політичне життя ще не відповідає повною мірою стандартам Європи. Нас прийняли з урахуванням наміру йти демократичним шляхом і тих зобов'язань, які Україна прийняла перед Радою Європи. Я гадаю, що такий підхід має бути й щодо Росії. Діалог Ради Європи з Росією в жодному разі не має бути перерваний. Це була б історична помилка.

Наприкінці хотів би висловити тверду підтримку рекомендації Політичного Комітету — поновити процедуру розглядання заявки Росії на членство у Раді Європи та закликаю членів Парламентської Асамблеї проголосувати за це рішення. Від цього виграють і Росія, і Рада Європи.

Постанова Верховної Ради України

Про застосування деяких актів законодавства щодо акцизного збору

З метою стабілізації виробництва і реалізації підакцизних товарів до прийняття Верховною Радою України Закону України про перелік товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставки цього збору Верховна Рада України **постановляє:**

1. Встановити, що при стягненні акцизного збору, починаючи з 1 січня 1995 року, застосовуються ставки акцизного збору і пільги, що були встановлені Постановою Верховної Ради України від 4 лютого 1994 року «Про перелік товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставки цього збору» і Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 1994 року № 526 «Про внесення змін до переліку товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставок цього збору», виданою відповідно до Постанови Верховної Ради України від 15 липня 1994 року «Про деякі питання оподаткування».

2. Постійним комісіям Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності та з питань бюджету з урахуванням пропозицій Кабінету Міністрів України прискорити роботу по підготовці до другого читання проекту Закону України про перелік товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та ставки цього збору.

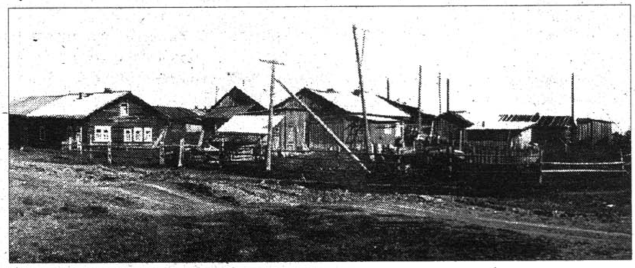
Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 22 вересня 1995 року.

Росія як Росія

Під короною північного сяйва

2. «Купіть відро картоплі!»

ПЕВНО, що сьогодні Усть-Уса, велике село на березі Печори, переживає свої не ліпші часи. Був же період — у 30-х роках, коли воно належало до числа окружних селищ, потім — стало райцентром. Жило тут 12 тисяч чоловік, а сьогодні і дві тисячі не набереться. Причина такого занепаду проста: раніше усі вантажі йшли у цей район Печорою, та ще й зимівник, коли ріку вкривав міцний лід, зв'язував Усть-Усу з великим світом. Залізнична колія, прокладена не так давно від міста Печори до Усинська, суттєво вплинула на долю цього села, якому минуло 230 років. Немає тут вже ні цегельного заводу, ні підприємства, де переробляли м'ясо і рибу. Закритий аеропорт і навіть хліб, який тут пекли, тепер привозний. Та й у місцевому радгоспі значно скоротилося останніми роками поголів'я худоби. А буквально за кілька днів до мого приїзду санітарно-епідеміологічна служба закрила дитсадок — у таких умовах небезпечно утримувати дітей. Отож тепер матері змушені сидіти з ними вдома.

— Село старіє з кожним роком, — говорить глава адміністрації Усть-Усинської сільради Лідія Хазяїнова. — Молодь прагне перебратися поближче до міста, а ті, що залишаються, шукають якоїсь роботи в місцевому радгоспі чи комунгоспі. І, звісно, багато як для нашого села безробітних — тільки в числі тих, які зареєстровані, є вже понад сто чоловік.

І на думку Лідії Федорівни, ця неприємна тенденція навряд чи зазнає позитивних змін найближчим часом. Адже допомога безробітним розбещує тих, хто її отримує, і багато з них уже й не шукають роботи. А якось перебиваються без підтримки держави кілька місяців, і знову просять подачок, так би мовити, по другому, а то й по третьому колу. А чому б і ні! Бо допомогу з безробіття виплачують регулярно і вчасно, а, скажімо, в місцевому радгоспі «Усть-Усинський» люди не одержують зарплати вже більше року. Окрім того жалюгідного авансування на два-три місяці по 80—100 тисяч рублів. Їх навіть для найменшої сім'ї і на хліб не вистачає.

Причому, в селі є вже випадки, коли стають безробітними зі власної волі не якісь там п'янички, але й місцеві інтелігенти, скажімо, вчителі. Який шукають вихід у школі? А доволі простий: запрошують на роботу вчорашніх педагогів — їм підробіток до пенсії аж ніяк не зайвий.

Пенсіонерам у Комі доводиться нелегко. У республіканській газеті «Красное знамя» (ніяк з ним не можуть розлучитися!) я прочитав про долю однієї жінки, яка живе тільки з того, що піймає в Печорі на вудочку. «Ця жінка в Якші (глухе селище в тайзі. — В.К.) з весни, переїхала сюди після того, як закрили лісну дільницю і там стало просто неможливо жити. Вона на пенсії, але десь загубилися подані документи, і ось уже вісім місяців вона фактично живе без грошей. Але собачатину, як з якоюсь неприхованою гордістю сказала вона, ще не їмо...»

Не знаю, як там з собачатиною, але про випадки, що деякі сім'ї їдять... комбікорми, сам чув. І у місцевій пресі читав.

— Останнім часом у нас різко зросла смертність населення, — не приховувала занепокоєння Лідія Хазяїнова. — Мало того, вона вже вдвічі перевищує народжуваність. Причому вмирають не лише люди уже в літах, але й молоді.

— А що послужило причиною?

— Очевидно, насамперед — це безпробудна пияцтво, якої не витримують ані печінка, ані серце. І що найбільше болить — заглядають у чарку, спиваються і молоді жінки, які завтра народжуватимуть дітей. І від того стає особливо страшно.

— Та люди місяцями не одержують зарплати. І горілка не така й дешева.

— Ціна за пляшку — як за дві хлібини. А продукти дорогі — ось і сидить випивоха голодний з п'яними очима.

Багато вмирає і від ракових хвороб, що вже зв'язано з різким погіршенням екологічних умов. То вже з приводу останньої аварії на магістральному нафтопроводі піднявся шум на цілий світ. А нафта по Усі плила завжди, відколи тут з'явилися нафтопромисли. Але ніхто на це не звертав уваги. Всі мовчали — робили вигляд, начебто нічого тривожного не відбувається. А люди з тієї Уси воду п'ють.

— А м'ясо яке їмо? — додає Лідія Федорівна — З оленів, яких випасають у тундрі, недалеко від Нової Землі, де проводять ядерні вибухи. А потім дивуємося, звідки той рак береться.

Та й усю нафту, що визбирують в усті Уси, перевозять через наше село. За те нам у вигляді «компенсації» підсипали-підремонтували дорогу на кладовище. Та й після аварії дали 80 мільйонів рублів. На все село. По 37 тисяч вийшло на кожного...

Нашу розмову перервав нагальний телефонний дзвінок. Телефонувала—просила захисту старенька жінка, з якої знущається п'яний син. То вже потім Лідія Федорівна мені про це сказала, бо розмовляла вона зі старенькою на мові комі.

— А в школі якою мовою ведеться навчання? — запитав я у глави сільської адміністрації.

— Основні предмети викладають російською мовою, але мову комі вивчають в усіх класах.

А навіть ті жителі села, яким ще немає й сорока років, пам'ятають, як у місцевій школі були паралельні класи, де навчання велося лише мовою корінного населення.

До речі, з такою «віковою двомовністю» я зіткнувся і в симпатичній родині Вокуєвих, до якої ми навідалися в гості. Альберт працює в радгоспі слюсарем-ремонтником, а Валентина — медсестрою в місцевій лікарні. Між собою вони спілкуються рідною, батьківською мовою, а як тільки звертаються до доньки-зятя чи до маленької внучки — переходять на російську. Справді-бо: чим не типова ситуація для українського міста у східному чи південному регіонах! «А так ми вже звикли. Нащо дітям ускладнювати життя», — говорить Валентина. Що ж, якщо відштовхуватися від нашого совкового, «суперінтернаціонального» виховання — то все правильно.

Заробітки в Альберта і Валентини доволі скромні. Та ще й зароблене доводиться чекати місяцями, особливо в радгоспі. Яким чином виживають? За рахунок домашньої живності і городу. Тримають корову, свиню, мають город. Ще й спорудили невелику теплицю — цибуля, огірки непогано вродили, а помідори чомусь не хочуть достигати. Отож молоко, м'ясо, картопля, овочі — все своє. Ще й дещо продають усінцям, які нерідко навідуються сюди за свіжим молоком чи молодими огірочками. Тепер хочуть допомогти молодятам звести власний будинок. Тут, неподалік від свого обійстя. Уже і землю їм для забудови місцева адміністрація виділила.

До речі, в Усть-Усі я у багатьох місцях чув перестук молотків — молоді сім'ї будуються. Отже, мають вони намір тут зостатися назавжди. А ось з тих, хто закінчує вуз чи навіть технікум, рідко хто повертається додому, навіть ті, що вчаться за рахунок місцевого радгоспу.

...Над Усть-Усою догорав багрянцями вересень, та холодний північний вітер з океану дедалі відчутніше нагадував, що ось-ось випаде перший сніг, і температура різко опуститься нижче нуля. Отож, без доброго запасу дров тут зимою не обійдешся. А їх якраз і бракувало.

Парадокс, чи не правда? Адже довкіл, куди не кинь оком, лісові масиви вперемiж з болотами.

— Нам влітку запропонували дрова з верхів Печори. По 150 тисяч рублів за кубометр, — сказали нам у селі. — Можна було б взяти, хоч це аж ніяк не дешево. Але додайте сюди затрати на кран, на баржу, на катер — і ціна зросте ще в декілька разів. Тому і відмовилися.

А в селі доволі багато пенсіонерів, інвалідів, одиноких людей, яким, окрім місцевої влади, нікому допомогти. Отож, у сільській адміністрації тепер ламають голову над тим, як власними силами заготовити ці рятувальні дрова у навколишніх лісах.

Коли ми виїжджали з Усть-Уси, нашу машину зупиняли молоді чоловіки залледве не за кожним поворотом. Запитували, чи не бажаємо купити відро-друге картоплі? Обличчя червоні, очі посоловілі, очевидно, тільки що останню склянку спорожнили. А картопля справді цього року тут вродила, як на підбір. Було б ближче додому — не втримався б від покупки.

Але шофер, з яким їхав, не радив цього робити. «На пляшку бракує грошей. Отож останнє вигрібають з погреба. Потім діти голодними сидітимуть».

Певно, в таких сім'ях потім і переходять на рибну юшку, а то й — комбікорми.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Республіка Комі.

На знімках: село Захарвань; старожилка Усть-Лижі зі своєю правнучкою.

(**Продовження. Початок у номері за 14 жовтня ц.р.**)

Спорт

Федецький повісив бутси на цвях

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 14-й тур.

«Волинь» (Луцьк) — «Динамо» (Київ). 0:2. 0:1 Косовський, 14, 0:2 Михайленко, 44.

«Волинь»: Марчук, Сухарєв, Круковець, Сич, Федюков, Малеванов (Богунов, 65), Михайлів, Солодкий,Іванов, Мозолюк (Федецький, 80), Шевчук, (Дикий, 46).

«Динамо»: Ковтун, Лужний, Беженар, Головко, Шматоваленко, Михайленко, Похлебаєв, Калитвинцев, Косовський, Ребров, Шевченко (Мізін, 77).

16 жовтня. Луцьк. Стадіон «Авангард». 8000 глядачів.

«Кремінь» (Кременчук) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 0:3. 0:1 Євтушок, 41, 0:2 Нагірняк, 45, 0:3 Бабич, 88.

«Кремінь»: Чумак, Романишин, Троїцький, Жениленко, Лукаш, А.Корпонай (І.Корпонай, 26), Казмирчук (Кавтарадзе, 44), Кривенко, Кирлик, Гущин, Єфремов (Коритник, 59).

«Дніпро»: Медін, Юдін, Євтушок, Горілий, Багмут (Топчієв, 86), Полунін, Яковенко, Скрипник, Паляниця (Бабич, 77), Шаран (Ковалюк, 81), Нагірняк.

16 жовтня. Кременчук. Стадіон «Дніпро». 7000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Динамо	9	2	1	18-3	29
Дніпро	8	2	4	26-10	26
ЦСКА-Борисфен	7	5	2	23-9	26
Металург	7	3	3	20-12	24
Чорноморець	7	1	2	19-10	22
Зірка-НІБАС	6	4	2	16-8	22
Карпати	6	4	4	20-14	22
Торпедо	6	2	6	13-16	20
Прикарпаття	5	3	5	19-22	18
Нива Вц	5	2	7	16-18	17
Таврія	4	3	6	21-20	15
Нива Тр	5	0	7	17-19	15
СК Миколаїв	3	5	6	13-25	14
Волинь	3	4	7	13-21	13
Кривбас	3	4	7	11-20	13
Шахтар	3	2	6	16-18	11
Кремінь	3	2	9	8-24	11
Зоря-МАЛС	3	2	9	10-30	11

Коли пролунав фінальний свисток, футболісти «Волині» та «Динамо», численні вболівальники вітали 37-річного півзахисника Андрія Федецького, який вирішив завершити кар'єру гравця. Сімнадцять років життя віддав цей чудовий спортсмен одному клубові. Йому було вручено багато подарунків і квітів, а ще ключі від автомобіля «Таврія». Тепер Андрій Федецький працюватиме у «Волині» тренером. Хай йому щастить у цій нелегкій праці!

Цікавим видався і сам поєдинок. У першій половині ініціативою володіли гості. Чудово грає останнім часом і в клубі, і в олімпійській збірній Віталій Косовський. Це він, скориставшись із передачі Сергія Реброва, відкрив рахунок. А в кінці тайму відзначився Дмитро Михайленко. Приємно також, що він подолав депресію й упевнено відновлює найкращу форму.

Щоправда, після перерви активізувалися й господарі. Були в них сприятливі моменти. Але, мабуть, ще не до снаги виконавцям Віталія Кварцяного вести боротьбу на рівних з таким іменитим суперником.

Футболісти «Дніпра» до Кременчука прибули на новенькому, блискучому, мов писаночка, автобусі «Вольво». Такий королівський подарунок їм зробив концерн «Республіка» (голова Ігор Бакай). І, звичайно, підняв настрій усьому футбольному колективові.

Гості, до деякої міри, нагадували солідного важкоатлета, який спершу зручно й упевнено бере в руки гриф штанги, завмирає на певний час, а потім різко піднімає снаряд над головою. І тут клас був вищий. Утім, «Дніпро» довго намагався пробитися до воріт винятково через центр. І з цього нічого не виходило. Варто було дніпрянам провести кілька флангових атак, як одразу висвітилися слабкі місця в обороні «Кременя».

Протягом кількох хвилин дніпропетровські футболісти домоглися відчутної матеріальної переваги. Олександр Євтушок пробив головою у нижній кут після передачі Володимира Шарана. А Сергій Нагірняк покарав воротаря господарів Юрія Чумака, який далеченько вибіг з воріт.

Останню крапку в зустрічі ударом головою поставив дебютант «Дніпра» стрибучий (зріст 182 см) 20-річний Костянтин Бабич. І в нікопольському «Металурзі», де грав донедавна, він також вирізнявся результативністю.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

***

Греко-римська боротьба. Чемпіонат світу. Прага. Золота медаль — у Рустама Аджі (68 кг) з Маріуполя, а бронзова — у Георгія Солдадзе (100) з Луганська.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Торпедо» (Нижній Новгород) — «Сокіл» (Київ) — 0:1. Вітаємо земляків з успіхом!

Официальный представитель Горьковского завода «АО ГАЗ» и АО «Москвич» (АЗЛК)

Предлагает со склада в Киеве новые автомобили:

УКРПРОМІНВЕСТ

Новое поступление - автомобили ВАЗ разных модификаций

По желанию покупателя - дополнительная комплектация автомобиля!
Оптовым покупателям предоставляются существенные скидки.

Телефоны в Киеве:
8 - 044 - 462-58-78 (многоканальный), 561-44-00

Киев, Подол, ул. Электриков, 29-а

Телефоны региональных представителей в Украине:

Белая Церковь	(263) 6-02-83	Луганск	(0642) 55-70-21
Винница	(0432) 32-49-60	Луцк	(03322) 5-14-08
Горловка	(06242) 4-63-97	Никополь	(05662) 2-13-52
Днепропетровск	(0562) 27-06-61, 27-99-85	Севастополь	(0692) 23-60-66
Дрогобыч	(03244) 3-11-59, 2-11-48	Тернополь	(0352) 2-23-00
Запорожье	(0612) 34-60-08, 34-82-35	Черновцы	(03722) 4-57-07

Ивано-Франковск (03422) 2-53-01

Інститут відкритого суспільства (США) та Міжнародний фонд «Відродження» (Україна)

оголошують конкурс за програмою «Менеджмент в галузі екології»

Програма передбачає дворічне навчання в провідних університетах Сполучених Штатів Америки з отриманням ступеню магістра.

До участі в конкурсі запрошуються громадяни України, які мають вищу освіту (на червень 1996 р.) і працюють над розв'язанням екологічних проблем у різних галузях науки та народного господарства. Вимоги до кандидатів:

— вільне володіння англійською мовою (передбачається складання іспиту TOEFL)

— перебування на Україні протягом двох останніх років;

— високі академічні показники.

Переможці конкурсу одержать повну стипендію на навчання, літературу, проживання, медичну страховку та переїзд. Протягом першого року студенти навчатимуться, прийматимуть участь в орієнтаційній програмі та конференції. Другий рік буде присвячено дослідженням і роботі над екологічним проектом, який має бути втілений студентом після отримання ступеню та повернення на Україну.

Лекції щодо умов участі в програмі відбудуться в приміщенні Міжнародного освітньо-консультативного центру: Київ, вул. Володимирська, 60, червоний корпус Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, кімн. 203, 25 жовтня 1995 р. об 11.00 та 27 жовтня 1995 р. о 16.00.

Аплікаційні форми та консультації за програмою також можна отримати в Міжнародному освітньо-консультативному центрі щосереди з 16.00 до 17.30 та щоп'ятниці з 14.00 до 16.00.

За додатковою інформацією та аплікаційними документами прохання звертатися:

Київ: Наталія Єремеєва, координатор програми — (044) 225-22-51.
Дніпропетровськ: Олександр Макаренко — (0562) 45-35-78.
Донецьк: В'ячеслав Коваль — (0622) 95-47-50.
Львів: Олена Клімова — (0322) 74-00-00.
Одеса: Лариса Шевченко — (0482) 23-64-27.
Сімферополь: Юрій Булавінцев (0652) 48-58-97.
Харків: Наталія Булгакова (0572) 12-82-27.

«Энергосбережение»

Производим плиты теплоизоляционные перлито-фосфогипсовые, размер: 300х200х80.
Температура применения — до 700°С.

Тел./факс: (044) 225-50-68, 225-30-28.

ЛДС тел. (044) 225-12-21, 224-10-47
Киев, ул. Пушкинская, 41

XEROX Authorised Dealer

—Копировальная техника RANK XEROX (Формата А4, А3, А0)
—Полноцветная копировальная техника
—Компьютеры
—Лазерные принтеры
—Пишущие машинки
—Факсы
—Уничтожители документов.

Гарантия 12 месяцев. Доставка и установка в пределах Киева бесплатно.

Ризографы
Бумага А4, А3 белая и цветная.
Услуги таможенного брокера.

Інформація про випуск акцій акціонерного комерційного банку «Український банк торгового співробітництва»

Акціонерний комерційний банк «Український банк торгового співробітництва» — відкрите акціонерне товариство — оголошує про випуск акцій банку шостої емісії.

Плановий обсяг шостої емісії становить 197 000 000 000 (сто дев'яносто сім мільярдів) карбованців.

Кількість акцій — 197 000 (сто дев'яносто сім тисяч).

Номінальна вартість однієї акції — 1 000 000 (один мільйон карбованців).

Акції різних випусків рівні у правах: привілейовані акції не випускаються.

Акціонерам видається сертифікат на сумарну кількість придбаних акцій.

Розмір дивідендів на акції визначається загальними зборами акціонерів за підсумками квартальної діяльності банку.

Початок передплати — 30 жовтня 1995 року.

Закінчення передплати — 30 квітня 1996 року.

Місце передплати: 310003, Харків, вул. Клочківська, 3.

Тел. (0572) 12-12-03.

Вниманию руководителей предприятий, банков и финансовых компаний!

НАДЕЖНО И ОПЕРАТИВНО!

КОММЕРЧЕСКИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК" предлагает новую услугу по покупке-продаже ДОЛГОВЫХ ОБЯЗАТЕЛЬСТВ предприятий и банков.

Осуществляем:
– покупку - продажу;
– постоянные котировки;
– весь комплекс операций с векселями.

Прием заявок и консультации по телефонам в г. Днепропетровске: (0562) 79-05-95, 79-05-96, 47-71-52. Факс: (0562) 47-70-53.

ПРИВАТБАНК КОММЕРЧЕСКИЙ БАНК

Котировки долговых обязательств в вексельном центре КБ "Приватбанк" на 13.10.95 г.

БАНКИ

Должник	Сумма долга млрд. крб.	Вид долга	Котировка долга в %
КБ "Алекс" г.Киев	18.2	МБК	50
КБ "Балтия" г.Рига	57.0	МБК	45
КБ "Лесбанк"	100.1	МБК	60
КБ "Полис"	102.0	МБК	22
АКБ "Антарес"	14.0	ПП	50
Банк "Промінь"	59.2	векселя	55
КБ "Украинский коммунальный банк"	15.8	ПП	75
АБ "Лига"	64.6	ПП	93
"Капитал-траст"	3.6	ПП	100
АКБ "Тернава"	21.6	векселя	85
Банк "Резидент"	133.5	МБК	20
Интраст	60.0	МБК	22
Экономбанк	55.0	МБК	65
Экономбанк	59.6	МБК	15
Банк "Відродження"	55.9	МБК	55
ДФУБ "Відродження"	6.8	ПП	85
КБ "Азчеркомбанк" (г.Феодосия)	6.8	МБК	79
Крымский коммерческий церковный банк (г.Севастополь)	26.5	МБК	75
КБ "Дніпро"	13.8	МБК	84
КБ "Дніпро"	6.6	ПП	65
Геобанк	7.2	ПП	60

ПРЕДПРИЯТИЯ

Должник	Сумма долга млрд. крб.	Вид долга	Котировка долга в %
ПО "ЮМЗ"	535.7	ДГ	90
Новомосковский Трубн. з-д	337.6	КД	90
Днепропетровский коксохимический завод	29.0	векселя	99
Макеевский металлург. к-т	700.0	ДП	95
Новокриворожский ГОК	100.0	ДП	84
Стройтрест №17 г. Дн-вск	11.9	ДП	90
Трест Днепротяжстрой	7.1	ДП	90

МБК – межбанковский кредит; КД – кредитный договор; ДГ – договор гарантии; ДП – договор поставки; ПП – переуступка прав (остатки на расчетных счетах, сберегательные сертификаты, депозиты).

ЕСЛИ ВАШ БИЗНЕС – РОЗНИЧНАЯ ТОРГОВЛЯ,

Duncan

Обращайтесь по адресу: г. Киев, пр. Освободителей, 1

☎ 543-79-56
543-79-57
543-79-14
517-84-84

ФИЛИАЛЫ В УКРАИНЕ:

«ДУНКАН-БЕЛАЯ ЦЕРКОВЬ»
г. Белая Церковь, ул. Матросова, 50 ☎ 4-91-57
«ДУНКАН-ВИННИЦА»
г. Винница, ул. Театральная, 24 ☎ 32-39-23
«ДУНКАН-ГОРЛОВКА»
г. Горловка, ул. Мориса Тореза, 7 ☎ 9-33-19
«ДУНКАН-ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК»
г. Днепродзержинск, ул. Спортивная, 38 ☎ 3-72-73
«ДУНКАН-ДНЕПРОПЕТРОВСК»
г. Днепропетровск, ул. Гагарина, 57 ☎ 47-81-35
«ДУНКАН-ДОНЕЦК»
г. Донецк, ул. Красноармейская, 76 ☎ 93-36-53
«ДУНКАН-ЕВПАТОРИЯ»
г. Евпатория, ул. Горького, 16 ☎ 6-11-76
«ДУНКАН-ЖИТОМИР»
г. Житомир, ул. Театральная, 8 ☎ 37-04-88
«ДУНКАН-ЗАПОРОЖЬЕ»
г. Запорожье, ул. Инженерная, 1 ☎ 57-06-09
«ДУНКАН-ИВАНО-ФРАНКОВСК»
г. Ивано-Франковск, ул. Ст. Бандеры, 1 ☎ 2-21-77
«ДУНКАН-КАМЕНЕЦ-ПОДОЛЬСКИЙ»
г. Каменец-Подольский, ул.Галицкого, 3/19 ☎ 2-13-93
«ДУНКАН-КЕРЧЬ»
г. Керчь, ул. Орджоникидзе, 88 ☎ 3-35-70
«ДУНКАН-КИРОВОГРАД»
г. Кировоград, ул. Яновского, 65/52 ☎ 23-55-72
«ДУНКАН-КРАМАТОРСК»
г. Краматорск, ул. Маяковского, 9, к. 22 ☎ 5-93-55
«ДУНКАН-КРАСНЫЙ ЛУЧ»
г. Красный Луч, ул. Интернациональная, 37 ☎ 2-42-36
«ДУНКАН-КРЕМЕНЧУГ»
г. Кременчуг, пр. Полтавский, 2 ☎ 4-01-35
«ДУНКАН-КРИВОЙ РОГ»
г. Кривой Рог, ул. Вахтангова, 6-А ☎ 28-00-18
«ДУНКАН-КРЫМ»
г. Симферополь, ул. Гайдара, 4-А ☎ 22-03-06
«ДУНКАН-ЛУГАНСК»
г. Луганск, 2-ой Оборонный проезд, 5 ☎ 54-65-65
«ДУНКАН-ЛУЦК»
г. Луцк, пр. Перемоги, 1 ☎ 3-11-65
«ДУНКАН-ЛЬВОВ»
г. Львов, ул. Петрушевича, 2 ☎ 76-48-20
«ДУНКАН-МАРИУПОЛЬ»
г. Мариуполь, пр. Металлургов, 77 ☎ 22-13-29
«ДУНКАН-НИКОЛАЕВ»
г. Николаев, пр. Мира, 27-Г ☎ 21-11-25
«ДУНКАН-НИКОПОЛЬ»
г. Никополь, ул. Антипова, 50 ☎ 1-11-06
«ДУНКАН-ОДЕССА ЛТД»
г. Одесса, ул. Екатерининская, 25 ☎ 24-95-16
«ДУНКАН-ПАВЛОГРАД»
г. Павлоград, ул. Ватолина, 4 ☎ 3-13-24
«ДУНКАН-ПОЛТАВА»
г. Полтава, ул. Овощная, 7 ☎ 4-31-23
«ДУНКАН-РОВНО»
г. Ровно, ул. Шевченко, 3 ☎ 26-74-07
«ДУНКАН-СЕВАСТОПОЛЬ»
г. Севастополь, пр.Героев Сталинграда,22 ☎ 41-19-88
«ДУНКАН-СЕВЕРОДОНЕЦК»
г. Северодонецк, пр. Гвардейский, 32/2 ☎ 3-51-45
«ДУНКАН-СУМЫ»
г. Сумы, ул. Лебединская, 3 ☎ 28-89-77
«ДУНКАН-ТЕРНОПОЛЬ»
г. Тернополь, ул. Микулинецкая, 24а ☎ 2-51-40
«ДУНКАН-УЖГОРОД»
г. Ужгород, ул. Приборостроителей, 2 ☎ 3-72-78
«ДУНКАН-ХАРЬКОВ»
г. Харьков, ул. Плехановская, 18, гостиница «Старт», к. 209-216 ☎ 21-71-82
«ДУНКАН-ХЕРСОН»
г. Херсон, ул. Нефтяников, 5 ☎ 9-60-46
«ДУНКАН-ХМЕЛЬНИЦКИЙ»
г. Хмельницкий, ул. Тернопольская, 12 ☎ 2-25-46
«ДУНКАН-ЧЕРКАССЫ»
г. Черкассы, ул. Сумгаитская, 24 ☎ 65-43-45
«ДУНКАН-ЧЕРНИГОВ»
г. Чернигов, ул. Квитнева, 15-А ☎ 5-83-08
«ДУНКАН-ЧЕРНОВЦЫ»

МК

Mars
MASTER FOODS
шоколадные батончики
"MARS" "DOVE HASELNUT" 47 g
"SNICKERS" "DOVE MILK" 85 g
"BOUNTY" "DOVE MILK" 47 g
"TWIX" "M&M`s PEANUT"
"TOPIC" "M&M`S CHOCO"

UNCLE BEN's
рис
LONG GR LOOSE
LONG GR BIB
соус
TOMATO KET HOT
TOMATO KET ORANGE
соус с грибами
TOMATO/M PASTA S
соус с чесноком
TOMATO/G PASTA S
соус для жарки
SWEET & SOUR MS
SPICY S&S SAUCE

Gillette
пена для бритья
FOAM REGULAR
FOAM LEMON
станок для бритья
RAZOR CONTUR
RAZOR SLALOM
RAZOR WOMEN SLALOM
крем для бритья
CREAM LEMON
CREAM REGULAR
лезвия
CARTR CONTUR
CARTR WSLALOM
CARTR SLALOM

GEL REGULAR

Kraft Jacobs Suchard
шоколад
"AFRICANA PEANUT"
"AFRICANA NUTS"
кофе
"KRONUNG" 250 g
"EDEL MOCCA" 200 g
"MERIDO MOCCA" 1 kg
жевательная резинка
"HOLLYWOOD"

"Тростянецкая шоколадная фабрика" - предприятие компании "Kraft Jacobs Suchard"
шоколад
"Восторг" "Сюрприз" "Новинка" "Соловей" "Корона"
шоколадные конфеты
"Київська"
"Калинка"
"Криничка"
"Боромлянка"
"Кармен"
"Тростинка"
"Сумской сувенир"
"Тростянецкий сувенир"
Шоколадные батончики с начинкой

Nestlé
кофе
"NESCAFE CLASSIC" 250 g
"NESCAFE CLASSIC" 105 g
"NESCAFE CLASSIC" 100 g (стекло)
"NESCAFE CLASSIC" 50 g
шоколадные батончики
"NUTS"
"LION"
бульоны
BOUILLON CHICKEN 19 g
BOUILLON CHICKEN 76 g
BOUILLON BEEF 18 g
BOUILLON BEEF 72 g

Schwarzkopf
дезодорант BAC
крем KALODERMA
шампунь SCHAUMA
т/вода HATTRIC
лак для волос TAFT
пенка для волос TAFT

van Melle
жевательные конфеты
"MENTOS SPEARMINT"
"FRUITTELLA STRAWBERRY"
"MENTOS APPLE"
"FRUITTELLA BLACK CURRANT"
"MENTOS MINT"
"FRUITTELLA ORANGE"
"MENTOS FRUIT"

пиво
"MILLER BEER" (баночное)
"MILLER BEER" (бутылочное)
"MILWAUKEE" (баночное)

Unilever Heinz Gillette PHILIP MORRIS LEGO

СП «ДУНКАН-КИЕВ» –НАДЕЖНАЯ ЕГО ПЕРСПЕКТИВА!

PHILIP MORRIS

"MARLBORO" RED
"MARLBORO LIGHTS"
"MARLBORO MENTOL"
"MARLBORO" 100's
"L&M"
"L&M LIGHTS"
"L&M MENTOL"
"CHESTERFIELD"
"EVE"
"MERIT"
"MURATTI"
"PM SUPERLIGHT"
"RED & WHITE"
"MULTIFILTER"
"PARLIAMENT"
"LARK"
(с угольным фильтром)
"CONGRESS"
"BOND SOFT"
"APOLLO-SOYUZ"
"ВАТРА" - Харьковской табачной фабрики - предприятия компании "Philip Morris"

WRIGLEY s.r.o.

жевательные резинки
WRIGLEY's
ORBIT SPEARMINT
DOUBLEMINT
ORBIT PEPPERMINT
JUICY FRUIT
ORBIT PEPPERMINT FRUIT
ORBIT PEPPERMINT PELLETS
HUBBA BUBBA APPLE
HUBBA BUBBA RASPBERRY

Procter&Gamble

зубная паста
"BLEND-A-MED" JUNIOR
"BLEND-A-MED" MILD
"BLEND-A-MED" GEL
зубные щетки
"BLAND-A-DANTIS" MEDIC
мыло
"CAMAY" CHIK
"CAMAY" LIGHT
"CAMAY" CLASSIC
дезодорант
"CREDO MEMORIES"
"CREDO MYSTIC"
"CREDO BLUE SPIRIT"
"CREDO PYLOT"
стиральный порошок
"TIDE"
"ARIEL"
шампунь
"PANTENE Pro-V" CH
кондиционер
"PANTENE Pro-V" CP
шампунь
"Head & Shoulders" GREASY
"Head & Shoulders" NORMAL
"Head & Shoulders" FREQUENT

Минеральная вода
"Миргородская"
"Свята купель"
Пиво
"СЛАВУТИЧ"
(Запорожский пивзавод)

LEGO

Детские конструкторы и игрушки в ассортименте

JOSEF WOLF

Wolf Bergstrasse INTERSNACKS

соленое печенье, сушка, чипсы
"GOLD WUERZIG"
"GOLD BREZEL"
"GOLD NATUR"
"GOLD M/S"
"MAXI MIX 12"
"MAXI MIX 18"
"MAXI COCTAIL"
"STICKS & BREZEL"
"STICKS EXC"

SC Johnson

полироль для мебели
PRONTO FCC
средство для стирки
HELLO
мягкий шампунь
BOTAN
средство для обработки пятен
BIOSHOUT CIK
BIOSHOUT
средство от насекомых
RAID ANTIMOL
RAID ANTIFLY
средство для мытья деревянных полов
PRONTO
PRONTO FTF
шампунь для стирки тонких тканей
JUBILEE DELICATE
средство для подкрахмаливания
JUBILEE
средство для мытья унитазов "Туалетний утенок"
DUCK BLUE
DUCK GREEN
универсальное моющее средство для посуды
"BRILLO"
миносвежитель
GLADE яблоко
GLADE летний луг
GLADE SF
GLADE SB
GLADE GF
GLADE SA
GLADE GS

PEPSICO

PEPSI 1,5L
PEPSI 1L
PEPSI 2L
PEPSI 0,33L
MIRINDA TONIC
MIRINDA 1,5L
MIRINDA 1L
MIRINDA 2L
MIRINDA 0,33L
7-UP 1L
7-UP 2L
7-UP 0,33L

Вермут
"SALUTE"
Вина
"SANGRIA"
"SANGRINO"
"SEKT"
"FABER"

Unilever

шампунь
TIMOTEI HONEY
TIMOTEI
зубная паста
SIGNAL
PEPSODENT
крем
POND's CREAM COCOA
POND's CREAM ALOE
мыло
LUX BEAUTY SOAP
туалетная вода
DENIM A/S BLACK
DENIM A/S FIRE
стиральный порошок
OMO
гель
DENIM GEL
DENIM GEL
дезодорант
DENIM DEO BLACK
DENIM DEO FIRE
IMPULSE DEO MARINE

Шампанское
"ROCHELL"
"DRAPEAU"
"NOIRE"
"BRUT"
"ROUGE" (Франция)
"КРЫМ" (Артемовский завод шампанских вин)

Соки
"JAFRA"
"VALENCIA"
"YUPI"
(PANALPINA)

Heinz

кетчупы
TOMATO 570 g
TOMATO 460 g
TOMATO 425 g
TOMATO 200 g
HOT TOMATO 340 g
соус
"CHILLI" 340 g

WRIGLEY s.r.o. Procter&Gamble JOSEF WOLF Wolf Bergstrasse INTERSNACKS Kraft Jacobs Suchard Nestlé

van Melle PEPSICO Schwarzkopf Mars SC Johnson

У номер

● *Київ*

За транзит також треба платити

За повідомленням «Інтерфакс-Україна», представники російського АТ «Газпром» обговорювали в Києві питання поставок до України російського природного газу і оплати його транзиту територією України.

Російську делегацію очолив член правління РАТ Олександр Пушкін. Раніше за транзитне транспортування 1000 кубометрів газу на відстань 100 км Україна одержувала від РАТ «Газпром» 1,73 долара. При цьому оплату транзиту здійснювали частково у валюті, а частково — як поставки газу. Однак, як повідомило інформаційне агентство, «Укргазпром» зацікавлений в оплаті транзиту російського газу лише у грошовому виразі. Тому Україна має намір запропонувати РАТ «Газпром» надалі оплачувати транзит газу «за реальною ціною» — 2,28 долара за 1000 куб. м/100 км.

НРУ: до довиборів готуйсь!

Завдання партії під час підготовки до виборів у Верховну Раду 10 грудня — саме на цьому питанні зосередилися учасники 13-го віче Київської обласної організації Народного руху України. Провід НРУ, щоправда, припускає ймовірність того, що довибори можуть не відбутися.

Під час передвиборчої боротьби НРУ, УРП, ДемПУ і «Просвіта» погодилися виступати єдиним фронтом і узгодили єдиний список кандидатур. Народний рух України висунув сім кандидатур у Києві і 8 — у інших регіонах України. Окрім цього, три кандидати до Верховної Ради виявилися прихильниками Руху, а тому також будуть підтримуватися організацією під час виборів. Отже, кандидати від НРУ 10 грудня висуватимуться у 18 виборчих округах.

● *Луганськ*

Спалах вірусного гепатиту

За минулі вихідні у Кіровську Луганської області кількість хворих на вірусний гепатит зросла на 33 чоловіка і становить 172, в тому числі 77 дітей.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», всіх хворих госпіталізовано, важкохворих серед них немає.

Епідслідство встановило, що в Кіровську склалася вкрай тяжка ситуація із забезпеченням населення питною водою, внаслідок чого населення змушене споживати воду з колодязів, якість якої не завжди гарантована.

Епідемію холери ліквідовано

З 3 жовтня в Україні не зареєстровано нових випадків захворювання на холеру. У цьому зв'язку Міністерство охорони здоров'я оголосило закритими всі вогнища холери.

Загалом в Україні з початку літа зареєстровано 525 випадків захворювання на холеру. Від хвороби померли 10 чоловік. За станом на 16 жовтня, у лікарнях перебувають 6 хворих.

Хто впровадить нетрадиційну ідею?

І не лише ідею, а й готовий проект чи навіть дослідний зразок найактуальнішої машини, здатної виробляти, нетрадиційним способом, електро- чи теплову енергію. Саме такі демонструвалися на виставці-ярмарку «Нетрадиційна енергетика» та приуроченому до неї семінарі, що відбулися в Одесі. Установки для використання енергії морських хвиль і вітронасоси, гравітаційно-теплові установки й електродвигун внутрішнього вибуху, вітрокомпресори й геліопанелі та ще багато інших чудодійних механізмів можна було б уже сьогодні масово випускати промисловими серіями, що дало б змогу значно полегшити економічну кризу. Однак охочих узятися за це щось не дуже багато. Виставка-ярмарок і семінар, організовані науково-технічною координаційною радою облдержадміністрації, Південним науковим центром НАН і Спілкою наукових та інженерних об'єднань України, якраз і мали на меті привернути увагу підприємців до випуску установок нетрадиційної енергетики. До речі, США до 2000 року планує майже третину споживачів перевести на використання саме нетрадиційних джерел енергії. Їм це вигідно. А нам?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Арбітражним судом Дніпропетровської області порушено справу № Б2/150 про банкрутство МП «Фенікс» (Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 111).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Працівники Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки висловлюють щирі співчуття заступникові вченого секретаря Комітету Якубі Євгену Васильовичу з приводу смерті батьків —

Василя Яковича та Ганни Протасівни.

Вітчизняний стиль

Шукайте і знайдете. Партнера!

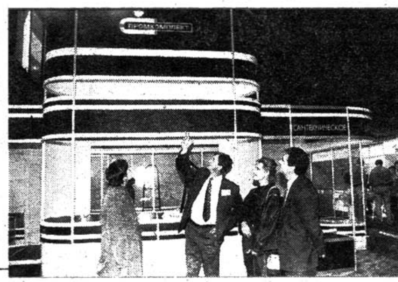
Сьогодні відкривається «Київський контрактовий ярмарок-95»

Як і в давні часи, у нас знову великі торги. Державна адміністрація столиці разом із створеним задля цієї мети акціонерним товариством проводять тижневий Київський контрактовий ярмарок.

Втім, не лише данина традиції рухає організаторами, а й щире намагання допомогти, насамперед, вітчизняним підприємствам встановити нові господарські та економічні зв'язки, активізувати в країні виробництво, залучити інвесторів, створити грунт для розвитку взаємовигідної торгівлі і, врешті, наситити товарами споживчий ринок столиці. Адже не секрет, що чимало підприємств нині через відсутність збуту своєї продукції опинилися в замкнутому колі неплатежів. Не вистачає навіть на зарплату. Тож доводиться виплачувати її власною продукцією. Ось подивіться: на базарах, жвавих п'ятачках біля метро чи універсамів та будь-де торгують. І не завжди перекупники. А все більше ті, хто одержав зарплату відрами, граблями, колготками, замками, цукерками, одягом, будматеріалами та бозна-чим ще... Отакий базар нині всюди. Ярмарок же покликаний звести разом тих, хто виробляє і тих, хто прагне купити. Тут, сподіваємось, ударять по руках багато представників підприємств-виробників і закладів торгівлі.

Адже акціонерне товариство «Київський міжнародний контрактовий ярмарок» — не новачок в організації таких заходів. Минулого разу було організовано ярмарок «Житло та побут».

— І хоча, — каже генеральний директор акціонерного товариства Володимир Іванов, — учасники не зізналися, скільки було укладено контрактів, судячи з того, що багато хто з них раніше строку розпродав свій товар і з задоволеним виразом обличчя повертався з Києва, ярмарок вдався. За прогнозами було укладено близько трьох тисяч контрактів. Про ефективність свідчить і те, що близько 60 відсотків учасників попереднього ярмарку братимуть участь і цього разу.

У трьох експозиціях — «Житло та сервіс-95», «Побут та комфорт 95», «Стиль 95» — представлено підприємства з Росії, Чехії, Австрії, Іспанії, Італії, Китаю, Німеччини, Румунії, Польщі, Словаччини. Свою продукцію запропонують 150 підприємств, фірм, організацій, у тому числі вітчизняних — більше сотні, іноземних та спільних — близько 40.

Отже, сьогодні о 14-й годині в Палаці спорту і на Спортивній площі, 1, відкривається це ділове свято. Ідіть, дивіться, пропонуйте і... купуйте.

Від широкого екрана до широкого асортименту

Як ви гадаєте, що спільного між виступами в Україні сестри Майкла Джексона і житомирським заводом «Промавтоматика»? Таким запитанням можна легко «засипати» будь-якого телевізійного знавця. Хоч відповідь проста. Підприємство випускає екрани колективного користування. Перед приїздом Ла Тойї організатори її концертів попросили в оренду такий екран. А який загалом найбільший екран спроможне виготовити підприємство?

— Усе залежить від потреб і можливостей наших замовників, — відповів директор «Промавтоматики» Олександр Батирєв.

До речі, перші такі екрани товщиною 30 сантиметрів встановлювалися на спеціальних підставках. Тепер товщина становить лише 10 сантиметрів, що дає змогу просто його підвішувати. Підприємство експонувало свою продукцію на кількох міжнародних виставках, але подібних розробок заводські фахівці там не побачили. Бо створюючи екрани великого формату, дехто пішов звичним шляхом використання телевізійних трубок. Подібний до житомирян напрям обрало одне з українських підприємств, але там зупинилися на чорно-білому варіанті. Отже, в «Промавтоматики», на екранах якої зображення твориться принципово іншим способом, навіть конкурентів немає. А виводитися на екран воно може і з ЕОМ, і з відеокамери. Окремий сегмент екрана можна замінити так само швидко, як дитячий кубик — один витягнув, другий вставив. Перспектива така: розміри кольорових точок, що світяться, утворюючи зображення, будуть зменшені вдвоє. Це сприятиме більшій чіткості зображення.

Однак основна продукція заводу — телемеханічні системи для великих енергетичних об'єктів. Крім цього «Промавтоматика» випускає ще й систему управління лініями цукрових заводів. Не може обійтися без «Промавтоматики» й «Укрзалізниця», яку підприємство має забезпечити принципово новими засобами управління. Тут також розроблені комплекси телемеханіки для комунального господарства, для трамвайно-тролейбусних управлінь, для системи «Міськсвітло».

Виробляючи товари широкого вжитку, «Промавтоматика» прагне бути на рівні вимог часу. Тому навіть звичайна електроплитка дуже відрізняється від своїх «родичів»: продуманий дизайн, шість режимів роботи, що дає значну економію електроенергії. А до сертифікації готується мікрохвильова піч.

Додам, що тут не забули і про дітей. Підприємство подарувало малюкам... екскаватор. Звісно ж, іграшковий.

Олексій КАВУН.

Житомир.

На знімках: Роман Пєсківський з дитячим екскаватором ВО «Промавтоматика»; комп'ютерна графіка в цеху електронних пристроїв.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс 449-35-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 359362.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311197.